

**STRATEŠKI PLAN
MINISTARSTVA FINANCIJA
2013. – 2015.**

Zagreb, lipanj 2012.

Uvod

Ministarstvo financija odgovorno je i za pripremu i provođenje vladine fiskalne politike. Time pridonosi stabilnom rastu gospodarstva, povećanju prosperiteta te kvalitete života i zaposlenosti za sve hrvatske građane.

Jedan od najvažnijih poslova Ministarstva je priprema državnog proračuna te upravljanje proračunskim prihodima i rashodima odnosno novcem poreznih obveznika.

Važna uloga Ministarstva financija vezana je i uz pripremu državne administracije za sudjelovanje Republike Hrvatske kao zemlje članice Europske unije u zajedničkim europskim politikama s aspekta proračunskog i financijskog upravljanja.

Učinkovitim upravljanjem javnim financijama na državnoj razini osigurava se sveukupna fiskalna disciplina koja je neophodna za makroekonomsku stabilnost. Mjere učinkovitog upravljanja javnim financijama usmjerene su na jačanje fiskalne kontrole i poboljšanje međusektorske alokacije sredstava te na osiguranje veće fleksibilnosti za učinkovito upravljanje i razvoj sustava odgovornosti za rezultate.

Ministarstvo financija u organizacijskom smislu sastoji se od 4 dijela:

Ministarstvo financija u užem smislu, Carinska uprava, Porezna uprava i Agencija za reviziju sustava provedbe programa EU.

MINISTARSTVO FINANCIJA U UŽEM SMISLU:

Ključni poslovi Ministarstva financija odnose se na: pripremu državnog proračuna, upravljanje proračunskim prihodima i rashodima, makroekonomske analize i prognoze, upravljanje portfeljem javnog duga, suradnju s međunarodnim financijskim institucijama, praćenje kretanja i unapređenje financijskog sustava, razvoj, unapređenje i koordinaciju sustava politike koncesija, poduzimanje mjera za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma, nadzor i inspeksijske poslove u području poreza, carina i drugih javnih prihoda, deviznog i vanjskotrgovinskog poslovanja, izgradnju i održavanje graničnih prijelaza, uspostavu i razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, na državnoj i lokalnim razinama, financijsko upravljanje u okviru decentraliziranog sustava provedbe pomoći Europske zajednice Hrvatskoj.

POREZNA UPRAVA

Osnovna zadaća Porezne uprave primjena je poreznih propisa u provođenju postupaka utvrđivanja, nadzora i naplate poreza te primjena propisa o plaćanju obveznih doprinosa.

Najvažniji zadaci Porezne uprave su: zaprimanje poreznih prijava, bilježenje poreznih obveza u poreznom knjigovodstvu, naplata i povrat poreza, utvrđivanje pravodobnosti, zakonitosti i pravilnosti podnijetih poreznih prijava, utvrđivanje porezne osnovice i porezne obveze, provođenje poreznog nadzora, provođenje ovrhe radi naplate poreznog duga.

Zakonom o osobnom identifikacijskom broju znatno je proširen djelokrug rada Porezne uprave. Odredbama navedenog Zakona u nadležnost Porezne uprave propisuju se postupci određivanja i dodjeljivanja osobnoga identifikacijskog broja, vođenja evidencije o osobnom identifikacijskom broju te obavljanja svih ostalih poslova vezanih uz postupke određivanja i dodjeljivanja osobnog identifikacijskog broja.

Porezna uprava poslove iz svog djelokruga obavlja u Središnjem uredu u Zagrebu i 20 područnih ureda koji u svojem sastavu imaju 122 ispostave.

CARINSKA UPRAVA

Carinska uprava obavlja poslove utvrđivanja elemenata za obračun i naplatu carine, trošarina, posebnih poreza, poreza na dodanu vrijednost i drugih propisanih javnih davanja, provodi mjere carinskog i trošarinskog nadzora, obavlja carinske i porezne provjere u svrhu otkrivanja prekršajnih i drugih kaznenih dijela iz svoje nadležnosti.

U okviru priprema carinske službe za funkcioniranje na jedinstvenom carinskom području Carinske unije usklađuju se carinski i trošarinski propisi Republike Hrvatske sa pravnom stečevinom Europske unije.

Carinsku upravu čine Središnji ured sa sjedištem u Zagrebu i 17 carinarnica kao unutarnjih ustrojstvenih jedinica.

AGENCIJA ZA REVIZIJU SUSTAVA PROVEDBE PROGRAMA EUROPSKE UNIJE (ARPA)

ARPA je odgovorna je za potvrđivanje djelotvornog i dobrog rada sustava upravljanja i kontrole odnosno provodi ulogu vanjske revizije u sustavu EU fondova.

Agencija izrađuje i provodi strateške i godišnje planove ovjeravanja i revizije poslovanja svih tijela zaduženih i uključenih u sustav provedbe programa Europske unije, ispituje i potvrđuje djelotvornost rada sustava upravljanja i kontrole u tijelima za provedbu programa Europske unije s ciljem osiguravanja namjenskog korištenja sredstava Europske unije. Također ispituje i potvrđuje pouzdanost računovodstvenih podataka, daje preporuke za unapređenje poslovanja u provedbi programa Europske unije i prati njihovu provedbu. Agencija surađuje s tijelima za provedbu programa Europske unije, provjerava usklađenost izvješća o provedbi programa Europske unije s propisima Europske unije te izrađuje i dostavlja potvrde, mišljenja i izvješća o reviziji provedbe programa Europske unije Dužnosniku nadležnom za akreditaciju, Nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje, Europskoj komisiji i drugim korisnicima.

2. Vizija

Stabilan gospodarski rast i razvoj u stabilnom makroekonomskom okruženju.

3. Misija

Ministarstvo financija razvija i provodi vladinu fiskalnu i ekonomsku politiku, učinkovito prikuplja i dodjeljuje proračunska sredstva te na taj način pridonosi društveno-ekonomskom razvoju zemlje i stvaranju društva u kojem svaki građanin ima preduvjete za bolju kvalitetu života.

4. Ciljevi

Opći cilj 1. Makroekonomska i gospodarska stabilnost

Posebni cilj 1.1. Učinkovito upravljanje javnim financijama

Posebni cilj 1.2. Pravedno i učinkovito prikupljanje poreznih prihoda

Posebni cilj 1.3. Zaštita i sigurnost tržišta i društva kao i financijskih interesa u području carina, posebnih poreza i trošarina te olakšavanje trgovine

Posebni cilj 1.4. Jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije

1. Makroekonomska i gospodarska stabilnost

Jedan od osnovnih preduvjeta održivog gospodarskog rasta te povećanja zaposlenosti jest makroekonomska stabilnost. To je ujedno i ključan element društveno-ekonomskog modela Europske monetarne unije čiji će član, nakon pristupanja Europskoj uniji, postati i Republika Hrvatska. Pakt o stabilnosti i rastu je temeljni mehanizam kojim se, kroz praćenje razina javnog duga i veličine fiskalnog deficita, osigurava makroekonomska stabilnost. Naime, visoki fiskalni deficit i javni dug mogu imati negativan utjecaj na inflacijska očekivanja i tržišne kamatne stope čime bi došlo do istiskivanja privatne potrošnje i investicija uz negativne implikacije na gospodarski rast.

Makroekonomska i gospodarska stabilnost ostvarit će se učinkovitim upravljanjem javnim financijama kroz daljnje unaprjeđenje procesa upravljanja državnim proračunom, fiskalnu konsolidaciju i učinkovito upravljanje javnim dugom, jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola i unutarnje revizije te razvojem makroekonomske statistike.

Stabilnost javnih financija temelj je makroekonomske stabilnosti. Pravedno i učinkovito prikupljanje fiskalnih prihoda će pridonijeti stabilnosti javnih financija, a prvenstveno će biti usmjereno na povećanje razine poštivanja poreznih propisa i propisa o plaćanju drugih obveznih javnih davanja kao i na unaprjeđenje kvalitete pružanja usluga poreznim obveznicima.

1.1. Učinkovito upravljanje javnim financijama

Bez kontinuiranog unapređivanja upravljanja javnim financijama i osiguranja dosljednosti reformi postoji rizik od fiskalnih stresova i drugih mogućih te neočekivanih negativnih iznenađenja. Stoga se, na državnoj razini mora osigurati sveukupna fiskalna disciplina koja je neophodna za makroekonomsku stabilnost. Da bi se to postiglo, potrebno je nastaviti s provedbom sveobuhvatnih i detaljnih makroekonomskih analiza i izrađivati višegodišnji proračunski okvir koji će omogućiti postizanje održivosti postojećih programa i politike javnog duga. Nadalje, mora se osigurati učinkovita alokacija resursa između ministarstava i tijela državne uprave, odnosno alokacija resursa u skladu sa strateškim prioritetima. U konačnici, na programskoj/upravljačkoj razini nužno je uskladiti dodijeljena proračunska sredstva i provedbenu učinkovitost, ostvarenje čega zahtijeva postizanje ravnoteže između fleksibilnosti pri izvršavanju proračuna i proračunskih ograničenja. Mjere provedbe toga cilja bit će usmjerene na jačanje fiskalne kontrole i poboljšanje međusektorske alokacije sredstava te na osiguranje veće fleksibilnosti za učinkovito upravljanje i razvoj sustava odgovornosti za rezultate.

U svrhu učinkovitijeg korištenja javnih resursa i eliminiranja nepotrebnih troškova kontinuirano se unaprjeđuju funkcije državne riznice. Stoga je Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2007. godine usvojila Strategiju unaprjeđenja i modernizacije procesa u sustavu državne riznice za razdoblje 2007. - 2011. Ispunjavanjem mjera iz Strategije stvoreni su važni preduvjeti potrebni za kvalitetan daljnji razvoj javnih financija. Ministarstvo financija je započelo s izradom Strategije upravljanja javnim

financijama za razdoblje 2012. - 2016. godine kojom se nastavlja rad na unapređenju procesa u sustavu državne riznice.

Zakonom o fiskalnoj odgovornosti uvedena su fiskalna pravila i pravila za jačanje fiskalne discipline koja doprinose osiguranju i održavanju fiskalne discipline, transparentnosti te srednjoročne i dugoročne održivosti javnih financija. U okviru ovih pravila Vlada Republike Hrvatske provodi svoju fiskalnu politiku čije je jedno od obilježja smanjivanje državne potrošnje. Na temelju Zakona o fiskalnoj odgovornosti donesena je Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila. Na temelju Zakona o fiskalnoj odgovornosti i Uredbe po prvi puta su u 2012. godini svi čelnici od ministara, preko načelnika/gradonačelnika i župana do ravnatelja institucija davali Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2011. godinu kojom su potvrđivali zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola.

Osim navedenog, Uredbom se propisuje oblik i sadržaj izvještaja o primjeni fiskalnih pravila te su utvrđeni rokovi u kojima se isti dostavljaju Vladi Republike Hrvatske odnosno Hrvatskom saboru.

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

1.1.1. Unapređenje proračunskih procesa i sustava za upravljanje financijama proračunskih korisnika

Opće prihvaćena načela reforme proračunskih procesa u osnovi uvijek uključuju kvalitetnije pružanje javnih usluga, učinkovitije i bolje namjensko korištenje sredstava i veću odgovornost za provedbu strateških prioriteta. Ključne promjene u procesima planiranja proračuna potaknute su novim Zakonom o proračunu (u primjeni od početka 2009. godine).

Zakonom o proračunu uvedena je obveza izrade strateških planova i trogodišnje Strategije Vladinih programa kako bi strateški prioriteti i ciljevi vladine politike izravno utjecali na alokaciju sredstava unutar proračuna.

Prvi strateški planovi sastavljeni su za razdoblje 2010. - 2012., i od tada su svake godine za naredno trogodišnje razdoblje pripremani novi. Na temelju strateških planova izrađuje se strategija Vladinih programa za trogodišnje razdoblje. U zadnjem ciklusu strateškog planiranja (2012. - 2014.) izrađena je Strategija Vladinih programa Republike Hrvatske za razdoblje 2012. - 2014. koju je Vlada Republike Hrvatske usvojila u veljači 2012.

U prethodnim ciklusima strateškog planiranja, između ostalog, uvedeni su pokazatelji uspješnosti i prepoznati rizici koji mogu utjecati na ostvarenje postavljenih ciljeva. Također, u ciklusu strateškog planiranja za razdoblje 2011. - 2013. obveznici su, sukladno svojim posebnostima, uspostavili sustav praćenja kako bi se osigurale informacije o postizanju postavljenih ciljeva. Na temelju ovih informacija izrađeni su prvi godišnji izvještaji o provedbi strateških planova za 2011. godinu i dostavljeni Ministarstvu financija.

Osim uvođenjem obveze izvještavanja Ministarstva financija o uspješnosti ostvarivanja ciljeva i načina ostvarenja definiranih strateškim planom sustav odgovornosti za postavljene ciljeve dodatno je ojačan imenovanjem odgovornih osoba za praćenje provedbe strateškog plana na razini svakog posebnog cilja i

pojednog načina ostvarenja i to imenom i funkcijom putem odluke koju potpisuje čelnik obveznika.

Izrada strateških planova predstavlja prvi korak u procesu pripreme proračuna. U strateškom planu navode se aktivnosti koje će se provoditi u narednom trogodišnjem razdoblju. Izvršenje načina ostvarenja, a samim time i posebnih ciljeva u velikoj mjeri ovisi o visini alociranih financijskih sredstava. Upravo zbog toga ciklus strateškog planiranja trebao bi se sastojati od dvije faze: prije i nakon donošenja državnog proračuna. Ciljevi i načini ostvarenja rangiraju se u skladu s prioritetima. Redni broj načina ostvarenja i cilja ukazuje na prioritet istog i samim time na prednost u izvršavanju u slučaju nedostatnih financijskih sredstava. Nakon usvajanja Državnog proračuna za razdoblje 2013. - 2015., proračunski korisnici ažurirat će načine ostvarenja i pokazatelje uspješnosti iz strateškog plana za razdoblje 2013. - 2015. u skladu s usvojenim proračunom.

Provedbom dosadašnjih ciklusa strateškog planiranja, a posebice analizom dostavljenih izvještaja o provedbi strateških planova, uočena je potreba za revidiranjem nekih od pokazatelja uspješnosti. Upravo će stoga u narednom trogodišnjem razdoblju naglasak biti na revidiranju pokazatelja uspješnosti, a po potrebi i načina ostvarenja i/ili posebnih ciljeva. Također, nastavit će se rad na utvrđivanju rizika koji mogu utjecati na ostvarenje postavljenih ciljeva.

Republika Hrvatska će 1. srpnja 2013. postat punopravna članica Europske unije, te kao takva mora izrađivati operativne programe koji se financiraju iz Kohezijskog i strukturnih fondova. Budući da će ta sredstva u narednom razdoblju imati sve značajniji udio u financiranju javnih potreba i da će biti dio državnog proračuna moramo ih promatrati komplementarno s onim dijelom koji se financira iz izvornih proračunskih prihoda. Obzirom da strateški planovi pojedinog proračunskog korisnika moraju biti u cijelosti povezani s njegovim financijskim planom u narednom trogodišnjem razdoblju radit će se na povezivanju strateških planova, operativnih programa i proračuna.

U narednom trogodišnjem razdoblju korištenje proračunskih sredstava optimizirat će se na način da će naglasak biti na korištenju strukturnih i kohezijskih fondova umjesto namjenskih prihoda, a razvit će se i sustav za praćenje izvršavanja sredstava primljenih iz tih fondova. Također će se unaprijediti i bolje zakonski regulirati planiranje javnih investicija u sustavu državnog proračuna.

Sa svrhom osiguravanja i povećavanja transparentnosti trošenja proračunskih sredstava od sada će se pravovremeno objavljivati i prijedlog državnog proračuna te dopuniti tako da sadrži sljedeće:

a) informacije koje pokazuju kako prijedlozi novih zakonskih rješenja, u odnosu na postojeće, utječu na prihode i rashode proračunske godine; b) funkcijsku klasifikaciju rashoda za proračunsku godinu i godinu koja prethodi proračunskoj godini; c) stanje javnog duga na početku i na kraju proračunske godine; d) strukturu javnog duga za proračunsku i prethodnu godinu; e) dospelje obveze sa stanjem na 30. lipnja; f) informacije o uvjetnim obvezama za proračunsku godinu (jamstvima); g) informacije o tome gdje se mogu pronaći podaci o učinku makroekonomskih pretpostavki na proračunske prihode, rashode i dug (analiza osjetljivosti).

Nadalje, mjesečni izvještaji o izvršenju državnog proračuna dopunit će se podacima o ostvarenim rashodima prema organizacijskoj klasifikaciji te će se objavljivati najkasnije mjesec dana nakon završetka razdoblja na koje se odnose. Isto tako, polugodišnji izvještaji o izvršenju državnog proračuna dopunit će se: a) objašnjenjem

kako promijenjeni ekonomski uvjeti i novi prijedlozi zakonskih rješenja utječu na planirane prihode i rashode do kraja godine; b) izmijenjenim planom prihoda i rashoda za proračunsku godinu s detaljnim objašnjenjima, u zakonom predviđenim rokovima; c) informacijama o tome gdje se mogu pronaći ažurirane prognoze za prihode i rashode za dvije godine koje slijede nakon proračunske godine. Godišnji izvještaji o izvršenju državnog proračuna dopunit će se s objašnjenjem razlike između izvornih makroekonomskih prognoza za proračunsku godinu i stvarnog ishoda te ga javno objaviti u zakonom predviđenim rokovima.

Za ključne proračunske dokumente (smjernice ekonomske i fiskalne politike, prijedlog državnog proračuna i projekcija, državni proračun i projekcije donesene od strane Hrvatskog sabora, polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna) u narednom trogodišnjem razdoblju izrađivat će se jednostavni i građanima razumljivi sažeci – vodiči za građane (Proračun za građane) koji će se pravovremeno objavljivati. Također godišnji izvještaj o izvršenju proračuna će se dopuniti s obrazloženjem razlike između prvih makroekonomskih projekcija za proračunsku godinu i onih ostvarenih te će se objaviti u skladu s propisanim rokovima.

Uspostavit će se i javno pretraživa baza podataka o izvršenim plaćanjima s jedinstvenog računa državnog proračuna.

Nadalje u narednom razdoblju poboljšat će se proces konsolidacije na razini središnje i opće države. Naime, konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su prvi put u 2006. godini za 2005. godinu. Konsolidacija se provodi ručno preko *excel* tablica kojima su podloga zbrojni podaci iz financijskih izvještaja proračunskih korisnika i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dobiveni iz baze podataka koja se vodi u FINA-i) te financijski izvještaj središnjeg proračuna. Kako je riječ o velikom broju izvještaja, proces konsolidacije je dugotrajan. Prvu fazu čini pregledavanje financijskih izvještaja iz baze podataka te dostava poziva onim obveznicima koji nisu predali financijske izvještaje. Proces konsolidacije financijskih izvještaja automatizirat će se kroz izradu aplikacije i definiranje metodologije procesa konsolidacije na svim razinama.

Zakonom o izvršavanju državnog proračuna određuje se izuzeće od obveze uplate namjenskih prihoda i primitaka te vlastitih prihoda u državni proračun za pojedine grupe proračunskih korisnika treće razine. Provođenjem projekta financiranog iz darovnice Svjetske banke analizirat će se trenutačno stanje financijsko-informacijskih sustava proračunskih korisnika državnog proračuna treće razine, a za koje su zakonom o izvršavanju državnog proračuna propisana gore spomenuta izuzeća. Konačni cilj je uključivanje izuzetih prihoda proračunskih korisnika u državni proračun i kontinuirano praćenje financiranja proračunom planiranih aktivnosti i projekata iz tih izvora (prihoda).

Mjere unapređenja i modernizacije proračunskih procesa nije moguće u potpunosti provesti bez potpore informacijskog sustava. Upravo iz tog razloga paralelno su se uvodile promjene, kako u metodologiji proračunskih procesa, tako i unutar informacijskog sustava. Promjene informacijskog sustava obuhvaćaju informacijski sustav državne riznice, ali i informacijske sustave proračunskih korisnika. Uz navedeno, razvijale su se i druge aplikacije, primjerice za podršku izradi procjene fiskalnog učinka zakona i drugih propisa te primjene proračunskih klasifikacija u

procesu pripreme i izvršavanja proračuna. Iste su povezane s informacijskim sustavom državne riznice.

Proces integracije informacijskog sustava državne riznice s informacijskim sustavima za upravljanje financijama područnih riznica započeo je projektom sufinanciranim iz programa Europske unije PHARE 2006., u okviru kojeg su integrirana tri pilot ministarstva (Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo obrane i Ministarstvo financija kao proračunski korisnik). Nakon PHARE2006 projekta nastavljen je integracijski proces uključanjem sustava Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva regionalnog razvoja i EU fondova.

Do kraja 2012. godine planira se uvođenje u sustav integracije proračunskih korisnika: Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo branitelja, Ministarstvo turizma i Carinska uprava Ministarstva financija. Za 2013. godinu predviđena je daljnja integracija do sedam korisnika državnog proračuna pri čemu prioritet imaju ministarstva koja koriste sredstva iz EU fondova. Potrebno je izvršiti i povezivanje sustava državne riznice s informacijskom sustavom za upravljanje strukturnim fondovima, za potrebe provođenja plaćanja sredstvima iz strukturnih EU fondova. Do kraja 2014. godine predviđa se integracija preostalih informacijskih sustava za upravljanje financijama proračunskih korisnika sa sustavom državne riznice. Manji proračunski korisnici koji nemaju potrebe za zasebnim informacijskim sustavima za upravljanje financijama i dalje će nastaviti direktni rad u SAP sustavu državne riznice.

U sklopu projekta integracije razvijen je središnji sustav – Gateway kao poveznica između informacijskih sustava proračunskih korisnika i sustava državne riznice, putem kojeg se razmjenjuju dokumenti koji predstavljaju ujedno i faze u stvaranju obveza (najava obveze, ugovor, narudžbenica i račun).

U procesu integracije uočena je potreba za sustavnim i efikasnim načinom upravljanja incidentima. Obzirom na očekivani broj integriranih korisnika nužno je imati razrađenu metodologiju za evidentiranje, prijavu i analizu problema koji se pojavljuju u integriranom informacijskom sustavu državne riznice, kao i statističke informacije o istim. Za efikasno i pravodobno upravljanje incidentima te rješavanje istih neophodno je koristiti neki od informatičkih alata.

Od 2010. godine unutar sustava državne riznice koristi se metodologija za upravljanje promjenama u obliku excel obrasca. Stalnim rastom i razvojem integriranog informacijskog sustava državne riznice, njegovom nadogradnjom i dopunom, potreba za uvođenjem metodologije upravljanja promjenama postaje sve izraženija. Potrebno je prihvatiti metodologiju i izgraditi informatičko rješenje za upravljanje promjenama i incidentima. U budućnosti se prema potrebi i mogućnostima mogu implementirati i ostale komponente sukladno ITIL preporukama.

U narednom razdoblju nastavit će se rad na unapređenju platnog prometa s inozemstvom što podrazumijeva prijenos poslova platnog prometa s inozemstvom iz poslovnih banaka u Hrvatsku narodnu banku (dalje u tekstu: HNB) i izgradnju jedinstvenog deviznog računa. Izgradnja jedinstvenog deviznog računa u HNB-u podrazumijeva širenje obuhvata postojećeg deviznog računa otvorenog 2002. godine odnosno centralizaciju poslova deviznog platnog prometa na jednom mjestu. Tijekom prethodnog strateškog razdoblja stvorene su tehničke i poslovne pretpostavke za navedenu izgradnju. Uz proširenje obuhvata jedinstvenog deviznog računa u narednom trogodišnjem razdoblju radit će se na automatizaciji procesa povezivanjem informacijskog sustava državne riznice s aplikacijom HNB-a koja podržava poslove

platnog prometa s inozemstvom. Integracija sustava osigurat će automatizam plaćanja i evidentiranja izvršenih obveza u trenutku plaćanja.

U 2011. godini uspostavljena je komunikacijska infrastruktura između Ministarstva financija i HNB-a i obavljena su početna testiranja razmjene dokumenata između informacijskog sustava državne riznice i informacijskog sustavom HNB-a.

U tijeku 2012. godine nastavit će se testiranje razmjene dokumenata definiranih za potrebe obavljanja platnog prometa s inozemstvom. Paralelno s provođenjem testiranja raditi će se, sukladno ukazanim potrebama, na doradama aplikacija. Testiranje razmjene dokumenata definiranih za obavljanje platnog prometa s inozemstvom planira se provoditi do kraja 2012. godine kako bi se osigurala spremnost sustava za prijelaz na produkcijski rad.

Model jedinstvenog računa podrazumijeva uplatu svih prihoda i primitaka te izvršavanje svih rashoda i izdataka preko jednog računa uz pomoć sustava šifriranja. Svaka uplata i isplata putem jedinstvenog deviznog računa posebno se šifrira čime se osigurava prepoznavanje vrste prihoda i rashoda, pripadnost pojedinom proračunskom korisniku i odgovarajućem izvoru financiranja. Sam sustav državne riznice dizajniran je tako da informatički podržava klasifikacijski sustav državnog proračuna kod njegove pripreme i izvršavanja. Proračunskim klasifikacijama osigurana je transparentnost državnog proračuna s ugrađenim kontrolama kod planiranja i izvršavanja istog.

U prvoj fazi izgradnje jedinstvenog deviznog računa i automatizacije deviznog platnog prometa u HNB-u platni promet s inozemstvom obavljat će Ministarstvo financija i proračunski korisnici kojima su sredstva u cijelosti planirana u državnom proračunu, a u postojećem procesu platni promet s inozemstvom obavljaju preko sustava državne riznice (područna riznica) i deviznog računa u Privrednoj banci Zagreb d.d.. U ovoj fazi izgradnje jedinstvenog deviznog računa i automatizacije deviznog platnog prometa u HNB-u na jedinstvenom deviznom računu planira se integracija 23 proračunska korisnika.

Tokom prve faze uspostave produkcijskog rada pretpostavlja se provođenje i verifikacija prve faze automatizacije deviznog platnog prometa te evaluacija spremnosti za daljnje širenje sustava.

U drugoj fazi izgradnje jedinstvenog deviznog računa u HNB-u rješavat će se pitanje proračunskih korisnika koji imaju status područne riznice odnosno posluju preko sustava državne riznice i u postojećem procesu imaju podračun (partiju) u okviru redovnog deviznog računa Ministarstva financija u Privrednoj banci Zagreb d.d, a koji se neće moći integrirati na jedinstveni devizni račun, dakle, svi oni koji će iz određenih razloga zadržati podračun (partiju). Kod navedenih korisnika potrebno je napraviti analizu ugovornih odredbi prema kojima su računi regulirani. U ovoj fazi izgradnje jedinstvenog deviznog računa uključit će se i računi Ministarstva financija u ostalim poslovnim bankama.

Nakon uspješne implementacije i verifikacije prve i druge faze rješavat će se automatizacija deviznog platnog prometa za proračunske korisnike koji nemaju pristup sustavu državne riznice i čija sredstva nisu u potpunosti planirana u državnom proračunu sukladno Zakonu o izvršavanju državnog proračuna, a svoje devizne obveze podmiruju preko podračuna (partije) u okviru redovnog deviznog računa Ministarstva financija u Privrednoj banci Zagreb d.d. Navedenim korisnicima osigurat će se pristup aplikaciji za obavljanje platnog prometa s inozemstvom u HNB-u.

Kao dio projekta integracije između informacijskih sustava državne riznice i informacijskih sustava za upravljanje financijama proračunskih korisnika uspostavljen je sustav upravljanja glavnim podacima tzv. MDM sustav (Master Data Management). Cilj MDM sustava je uspostava jedinstvene baze matičnih podataka svih dobavljača i banaka bilo da se radi o domaćim ili inozemnim dobavljačima te centralno upravljanje istima. Rad u MDM sustavu obuhvaća tri procesa: proces kreiranja novog dobavljača, proces promjene postojećeg dobavljača i proces deaktivacije postojećeg dobavljača. Za vođenje MDM sustava u dijelu koji se odnosi na matične podatke dobavljača i banaka u Republici Hrvatskoj zadužena je FINA. Ministarstvo financija je od svibnja 2011. godine preuzelo od FINA-e poslove koji se odnose na matične podatke inozemnih dobavljača i inozemnih banaka. Inozemne dobavljače prenesene iz SAP sustava državne riznice u MDM sustav matičnih podataka potrebno je ažurirati ili deaktivirati u slučajevima kada se isti neće koristiti ubuduće u deviznom platnom prometu. Također su preuzeti poslovi kreiranja novog inozemnog dobavljača na zahtjev korisnika proračuna u sustavu državne riznice. Kreiranje novih dobavljača obavljat će djelatnici Ministarstva financija do trenutka integracije informacijskog sustava proračunskog korisnika i informacijskog sustava državne riznice, nakon čega će integrirani proračunski korisnik kreiranje dobavljača obavljati direktno u središnjem MDM sustavu. Nakon ažuriranja baze i povezivanja informacijskih sustava Ministarstvo financija obavljat će poslove ažuriranja i deaktiviranja dobavljača te poslove nadzora i održavanje baze kod inozemnih dobavljača i inozemnih banaka.

Nadalje u narednom trogodišnjem razdoblju definirat će se metodologija za procjenu vrijednosti državne imovine i njezino evidentiranje. Državna imovina u Republici Hrvatskoj ne klasificira se, evidentira i vrednuje u cijelosti na odgovarajući način. Glavna knjiga državnog proračuna ne sadrži u cijelosti podatke o imovini u vlasništvu Republike Hrvatske. Podaci o imovini evidentiraju se u bilančnim, izvanbilančnim i analitičkim evidencijama nadležnih proračunskih i izvanproračunskih korisnika što je dijelom iskazano u konsolidiranoj Bilanci. Dokumentacija o državnoj imovini nalazi se po različitim evidencijama državnih institucija, dok za pojedine oblike državne imovine uopće ne postoji evidencija ili je nepotpuna.

Provođenje projekta „Računovodstvo državne imovine“ financiranog iz darovnice Svjetske banke prvi je korak do konačnog cilja, a to je cjelovita evidencija podataka o državnoj imovini. Rezultati projekta trebali bi, između ostalog, dati način identificiranja potrebnih promjena u postojećem sustavu financijskog izvještavanja u Hrvatskoj, s ciljem osiguranja kvalitetnije podatkovne osnove u procesu upravljanja državnim imovinom, i u svrhu vrednovanja i priznavanja državne imovine te sveobuhvatnog izvještavanja o istom u Registru državne imovine i glavnoj knjizi državne riznice, definirati metodologiju za sveobuhvatno vrednovanje i evidentiranje državne imovine te njeno iskazivanje u registru, kao i metodologiju za osiguranje cjelovitih knjigovodstvenih podataka o državnoj imovini u glavnoj knjizi državne riznice. Osim navedenog očekuju se i prijedlozi načina na koji će Agencija za upravljanje državnim imovinom (AUDIO) zaprimati i tražiti podatke od korisnika (početno stanje i promjene vrijednosti imovine) za unos u Registar državne imovine u dijelu potrebnom za stvaranje cjelovite glavne knjige državne riznice.

Broj neprofitnih organizacija i njihov financijski, posebice društveni značaj u stalnom je porastu i takav trend očekivano će se nastaviti sukladno prisutnom razvoju civilnoga društva u našoj zemlji i svijetu. Međutim, Zakonom o računovodstvu i

Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija uređeno je samo područje računovodstva dok ostale specifičnosti neprofitnog sektora ovim propisima nisu obuhvaćene. Stoga je donošenje Zakona o neprofitnim organizacijama nužno kako bi se u potpunosti uredilo područje neprofitnog sektora.

Zakonom se, između ostalog, očekuje pobliže definiranje područja primjene Zakona, pojma neprofitne organizacije (djelatnost, javnost rada, vrste i sl.), način osnivanja (upis u registre, naziv, statut i sl.), ujednačeno postupanje registracijskih tijela (reguliranje postupka upisa neprofitnih organizacija u registre i prestanak njihovog postojanja (brisanje) iz registara (razlozi, likvidacija i sl.)), financijsko poslovanje, nadzor, zabrana djelovanja i kaznene odredbe i dr. U dijelu financijskog poslovanja posebnu pozornost treba dati odredbama koje propisuju područje računovodstva i financijskog izvještavanja, utvrditi ciljeve i korisnike financijskih izvještaja, urediti pitanja transparentnog uvida u trošenje sredstava iz javnih izvora, urediti kojim djelatnostima se neprofitne organizacije mogu baviti (socijalno-društveno-neprofitno poduzetništvo).

Konkretne aktivnosti za provedbu prethodno spomenutih mjera utvrdit će se Strategijom upravljanja javnim financijama za razdoblje 2012. - 2016. godine. koja je u procesu izrade.

1.1.2. Osiguranje primjene Zakona o fiskalnoj odgovornosti

Zakonom o fiskalnoj odgovornosti koji je Hrvatski sabor donio 23. studenog 2010. godine utvrđena su fiskalna pravila i pravila za jačanje fiskalne discipline koja detaljno definiraju pravila odgovornog fiskalnog ponašanja na svim razinama. Ključno je u definiranju fiskalnih pravila da ona trebaju biti vjerodostojna kako bi se njihovom primjenom ostvarile zahtijevane fiskalne prilagodbe i javni dug doveo na održivu razinu. Uz fiskalna pravila, Zakon sadrži i druga pravila vezana uz procjenu fiskalnog učinka, stvaranje obveza iznad iznosa utvrđenog proračunom i uvođenje prethodnih kontrola u proces izvršavanja proračuna. Nadalje, Zakonom je u hrvatski pravni sustav uvedena Izjava o fiskalnoj odgovornosti za čelnike svih razina te je utvrđen sustav nadzora i odgovornosti za povredu odredaba ovoga Zakona.

Dakle, Zakon definira fiskalna pravila za postizanje dugoročno održivih javnih financija koja su podijeljena u dva dijela. Prvi dio usmjeren je na provođenje fiskalne konsolidacije u narednim godinama s ciljem smanjenja državne potrošnje. Cilj je da se ukupni rashodi općeg proračuna izraženi udjelom u procijenjenom bruto domaćem proizvodu smanjuju za najmanje 1 postotni bod godišnje i to do trenutka kada primarni fiskalni saldo općeg proračuna u nominalnom iznosu bude jednak nuli ili pozitivan. Ispunjavanjem prvog pravila postiže se potrebna inicijalna konsolidacija prije uvođenja dugoročnog fiskalnog pravila. Drugi dio odnosi se na očuvanje održivih fiskalnih pozicija i rezultata provedbe fiskalne konsolidacije na način da se dugoročno cilja ciklički prilagođeni primarni fiskalni saldo općeg proračuna na razini nula ili u pozitivnom iznosu s direktnim utjecajem na stabilizaciju i smanjivanje udjela javnog duga u bruto domaćem proizvodu. Ovo pravilo omogućuje da u uvjetima u kojima je gospodarski rast iznad potencijalnog rasta, rashodi ne bi smjeli porasti na temelju prihoda, koji iz te razlike proizlaze, a u obrnutom slučaju rashodi ne bi trebali toliko pasti, koliko bi to stvarna razina prihoda sugerirala. Na ovaj način fiskalna politika ostvaruje svoju primarnu zadaću, a to je da ima stabilizirajuću ulogu na gospodarstvo.

Primjena fiskalnih pravila kontinuirano će se pratiti i o njima će se izvještavati polugodišnje i godišnje uz polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna i u istim rokovima. U 2012. godini Ministarstvo financija će po prvi puta izraditi polugodišnji izvještaj o primjeni fiskalnih pravila za prvih šest mjeseci 2012. godine, a u 2013. godini godišnji izvještaj o primjeni fiskalnih pravila za 2012. godinu sve s ciljem povećanja transparentnosti i predvidljivosti fiskalne politike.

Zakonom o proračunu i Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru propisana je odgovornost čelnika za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje proračunskih sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola, ali je nedostajala obveza samoprocjene rada sustava u cjelini te instrument kojim bi se ta provjera na standardiziran način obavljala kod svih korisnika. Upravo je Zakonom o fiskalnoj odgovornosti uvedena Izjava o fiskalnoj odgovornosti koju potpisuju svi čelnici od ministara, preko načelnika/gradonačelnika i župana do ravnatelja koja služi kao dokaz zakonitog, namjenskog i svrhovitog korištenja financijskih sredstava te učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola.

Kako bi se svima na koje se odnose odredbe Zakona o fiskalnoj odgovornosti olakšalo davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti te kako bi taj postupak bio jednoobrazan kod svih korisnika, Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila detaljno je propisan izgled i sadržaj Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Želeći naglasiti da se davanje Izjave ne temelji samo na potpisivanju za to predviđenog obrasca, sastavni dio Uredbe je i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti kao svojevrsni putokaz prilikom davanja Izjave. Popunjeni Upitnik je formalni preduvjet za davanje Izjave, ali njegov osnovni zadatak je pomoći čelnicima prilikom samoprocjene korištenja sredstava i funkcioniranja sustava financijskih kontrola. Upitnik se sastoji od pitanja podijeljenih u pet područja (planiranje, izvršavanje, računovodstvo, javna nabava i izvještavanje) koja omogućavaju da se prilikom davanja Izjave usmjeri na ono što je značajno za sustav u cjelini. Da bi se moglo procijeniti postupa li se i do koje mjere u skladu s propisani zakonodavnim okvirom, tijekom cijele proračunske godine provode se testiranja po pitanjima iz Upitnika. Uz svako pitanje u Upitniku obveznika se upućuje na način samo testiranja te se navode odgovarajući dokazi (preslika odnosno referenca pregledane poslovne dokumentacije).

U 2012. godini Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila bit će izmijenjena i dopunjena u prvom redu zbog činjenice da je 1. siječnja 2012. godine na snagu stupio novi Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine, br. 90/11) što ima izravan utjecaj na pitanja u Upitniku iz područja javne nabave. Novi Zakon o javnoj nabavi ne mijenja suštinski dosadašnji sustav javne nabave već se istim dodatno usklađuju pojedine odredbe Zakona sa pravnom stečevinom Europske unije koja je vezana za javnu nabavu, a određenim se novinama mijenjaju pojedini instituti radi učinkovitije i jednostavnije provedbe samog Zakona. Osim navedenog, i u drugim će područjima pitanja biti izmijenjena, odnosno dodana na način koji će u sljedećim razdobljima dovesti do još boljeg razumijevanja i unaprjeđenja sustava fiskalne odgovornosti u cijelosti.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sastavlja se svake godine za prethodnu proračunsku godinu i to za razdoblje u kojem je čelnik obnašao dužnost, a u skladu s hijerarhijskim odnosom unutar organizacijske klasifikacije. Izjava se po prvi put sastavljala za 2011. u 2012. i za tu su se Izjavu testirale aktivnosti koje su se provodile u 2011. bez obzira na to što su se one mogle odnositi na 2010. ili 2012.

U 2012. godini Ministarstvo financija provodi kontrole formalnog sadržaja Izjave i Upitnika za 576 jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave i razdjele organizacijske klasifikacije državnog proračuna odgovorne Vladi Republike Hrvatske. Provjeravano je jesu li predani svi dokumenti (Izjava, popunjeni Upitnik i Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti – dalje u tekstu: Plan, ako su prilikom popunjavanja Upitnika uočene slabosti i nepravilnosti), a provjeravano je i jesu li u izjavama čelnika navedena područja za koja je u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti utvrđeno da postoje slabosti i nepravilnosti te je li za utvrđene slabosti i nepravilnosti sastavljen Plan.

U drugoj polovici 2012. godine bit će provedene i suštinske kontrole tj. kontrole samog sadržaja dostavljenih Izjava i Upitnika za svakog obveznika, ali samo na odabranom uzorku pitanja iz Upitnika. Ove će se kontrole provoditi ili na licu mjesta dolaskom kod obveznika i pregledom dokumentacije temeljem koje je odgovoreno na pitanja iz Upitnika ili na način da se od proračunskih korisnika zatraži dostava sve dokumentacije temeljem koje je odgovoreno na pojedino pitanje.

U 2013. godini sustav fiskalne odgovornosti tj. predavanje Izjava o fiskalne odgovornosti će dalje nastaviti kao u 2012. godini. Uz formalne kontrole, težit će se proširenju obuhvata suštinskih kontrola pojedinih pitanja iz Upitnika, a i nadalje će se sustavno pratiti područja iz Upitnika, radi uočavanja „kritičnih“ točaka i pitanja temeljem čega će se pitanja iz Upitnika mijenjati, odnosno određena će se područja „jačati“.

Daljnja mjera usmjerena na učinkovito upravljanje javnim financijama i unaprjeđenje u provođenju fiskalne politike, a u vezi s provedbom Zakona o fiskalnoj odgovornosti, bilo je osnivanje Odbora za fiskalnu politiku kojega je Vlada Republike Hrvatske osnovala odlukom na sjednici održanoj 25. ožujka 2011. Odbor za fiskalnu politiku kao stručno i neovisno tijelo pridonosit će unaprjeđenju sustava javnih financija i praćenju primjene fiskalnih pravila utvrđenih Zakonom o fiskalnoj odgovornosti.

Poštivajući načelo transparentnosti koje je iznimno važno zbog uvida javnosti i svih zainteresiranih u rad Odbora, Odbor o zauzetim stajalištima informira javnost objavom svojih stajališta i priopćenja sa sjednica na web stranicama Ministarstva financija <http://www.mfin.hr/hr/odbor-za-fiskalnu-politiku>.

U 2013. godini Odbor za fiskalnu politiku će i nadalje obavljati svoje zadaće koje se prvenstvo odnose na razmatranje i procjenu primjene fiskalnih pravila utvrđenih Zakonom o fiskalnoj odgovornosti, u prijedlogu državnog proračuna, u prijedlogu polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna odnosno tijekom svih faza proračunskog procesa.

Radi unaprjeđenja sustava stambene štednje i mirovinske reforme nastavit će se rad na povezivanju informacijskog sustava Ministarstva financija s aplikacijom FINA-e.

Time će se osigurati integracija računa stambenih štediša i članova dobrovoljnih mirovinskih društava. Također, omogućit će se i kontrola matičnih podataka u svrhu postizanja jedinstvene identifikacije stambenih štediša i članova dobrovoljnih mirovinskih društava.

1.1.3. Učinkovito upravljanje Registrom koncesija

Zakon o koncesijama donesen je u cilju jačanja efikasnosti i transparentnosti sustava koncesija u Republici Hrvatskoj, te utvrđivanja jasne koordinativne uloge Ministarstva financija kao nositelja politike koncesija u Republici Hrvatskoj.

Zakon o koncesijama, primjenjuje se na sve postupke davanja koncesija u Republici Hrvatskoj, te uređuje sva ostala pitanja vezana za sustav koncesija, od općih odredbi i pripremnih radnji za davanje koncesija, do postupka davanja koncesija, ugovora o koncesiji, pravne zaštite i politike koncesija. Zakon utvrđuje jasnu koordinativnu ulogu Ministarstva financija spram nadzora nad davateljima koncesija i koncesionara, a što je funkcija koja je dodatno ojačana kroz novi Pravilnik o ustroju i vođenju Registra koncesija (Narodne novine, br. 09/09).

Novi Pravilnik značajno unaprjeđuje sustav Registra koncesija i kreira još efikasniju bazu za nadzor Ministarstva financija nad ugovorima o koncesijama sklopljenima u Republici Hrvatskoj, te samim davateljima koncesija i koncesionarima. Daljnje prednosti koje se očekuju od novog uređenja odnose se na efikasniju naplatu naknada za koncesiju i kontrolu nad upravljanjem imovinom Republike Hrvatske, te općim i drugim dobrima.

Registar koncesija prvenstveno doprinosi daljnjem provođenju nadzora, naplate i kontrole, te upravljanja državnom imovinom, a samim time postiže se i jedan od važnih koraka u smanjenju negativnih pojavnosti na području koncesija.

Vlada Republike Hrvatske donijela je 31. srpnja 2008. Odluku o osnivanju Radnog tijela za rješavanje problematike koncesija na području Republike Hrvatske, koje je zaduženo provoditi mjere kojima se doprinosi stvaranju efikasnog sustava koncesija.

Rezultat dobre suradnje nadležnih inspekcijskih službi s nadležnim resorima, davateljima koncesija, tijekom provođenja nadzora ispravnosti obračuna i uplate koncesijskih naknada, pozitivno se odrazio i na ostvarene prihode od naknada za koncesiju, kao i izrečenih kazni.

Provođenje zaključka sa sastanka Radnog tijela tijekom 2011. godine imalo je značajan utjecaj na nastavak aktivne suradnje nadležnih inspekcijskih tijela i davatelja koncesija kod provedbe financijskog i inspekcijskog nadzora nad koncesionarima. Daljnje koristi koje se očekuju od Registra koncesija prvenstveno se odnose na nadzor, naplatu i kontrolu te upravljanja državnom imovinom, a samim time doprinijet će se smanjenju negativnih pojavnosti na području koncesija.

Efikasnost mjera koje je provodilo i provodi Ministarstvo financija, a koje su prije svega usmjerene jačanju discipline kako davatelja koncesija tako i koncesionara donijele su pozitivne pomake u području koncesija tijekom promatranog razdoblja.

Ministarstvo financija u završnoj je fazi izrade novoga Zakona i koncesijama i Pravilnika o ustroju i vođenju Registra koncesija koji će omogućiti unapređenje efikasnosti sustava koncesija u Republici Hrvatskoj, odnosno provođenje kontrole i stalnog nadzora od strane Ministarstva financija, te adekvatno i kontinuirano upozoravanje davatelja koncesija i koncesionara o neispunjavanju obveza iz ugovora o koncesijama.

S tim u vezi Sektor za gospodarstvo sudjelovao je u provedbi Tweening Light Projecta (TWL): „Strengthening the Administrative Capacity of Ministry of Finance of the Republic of Croatia in Relation to the Implementation of the New Concession and Public-Private Partnership Legislation“, HR/2007/IB/FI/06TL, te su iz istoga potekle i određene preporuke.

Unutar navedenog projekta provedena je analiza zakonodavstva u području koncesija i javno-privatnog partnerstva, tj. Zakona o koncesijama (Narodne novine, br. 125/08), Zakona o javno-privatnom partnerstvu (Narodne novine, br. 129/08), Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, br. 110/07 i 125/08) i Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, br. 21/10). Rezultat analize obavljen je u obliku Izvješća s preporukom za poboljšanje sustava koncesija u Republici Hrvatskoj.

Sukladno preporukama proizašlih iz projekta nužno je pristupiti određenim izmjenama i dopunama, koje se prvenstveno odnose na:

- 1) Izmjene i dopune Zakona o koncesijama (Narodne novine, br.125/08), te
- 2) Izmjene i dopune Pravilnika o ustroju i vođenju Registra koncesija (Narodne novine, br. 9/09).

S tim u svezi, a na temelju potreba koje su proizašle iz dosadašnjeg rada na Registru koncesija, pristupilo bi se izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama, čime bi se stvorio preduvjet za odgovarajuće izmjene i dopune Pravilnika, zajedno s njegovim obrascima, tijekom prvog polugodišta 2012. godine.

1.1.4. Unapređenje procesa davanja suglasnosti na prijedloge projekata javno-privatnog partnerstva

Javno-privatno partnerstvo (dalje u tekstu: JPP) definira se kao dugoročan ugovorni odnos između javnog i privatnog tijela s ciljem realizacije kapitalnih investicijskih projekata, najčešće objekata javne infrastrukture, u cilju pružanja javnih usluga krajnjim korisnicima ili pak omogućavanja javnom tijelu da pruža javne usluge iz svoje nadležnosti.

JPP se realizira ili kao koncesija (prema Zakonu o koncesijama) ili kao javni ugovor (prema Zakonu o javnoj nabavi). Istovremeno Zakon o javno-privatnom partnerstvu (dalje u tekstu: ZJPP) određuje postupak pripreme, predlaganja i odobravanja prijedloga JPP projekata. ZJPP također posebno uređuje nadležnosti Agencije za javno-privatno partnerstvo (dalje u tekstu: AJPP) kao središnjeg tijela nadležnog za JPP, te postupak nadzora nad provedbom JPP projekata kroz Registar ugovora o JPP.

Tijela nadležna za analizu i odobravanje prijedloga JPP projekata su Agencija za JPP i Ministarstvo financija bez čijih suglasnosti niti jedan prijedlog JPP projekta ne može dobiti odobrenje za provedbu. Ministarstvo financija vrši analize JPP projekata u kontekstu fiskalnih i financijskih učinaka i rizika, te daje suglasnost o sukladnosti prijedloga projekta s proračunskim projekcijama i planovima, te fiskalnim ograničenjima.

U narednom razdoblju Ministarstvo financija će daljnjim jačanjem administrativnih sposobnosti unutarnjih ustrojstvenih jedinica i djelatnika, te kontinuiranom i efikasnom implementacijom postupovnih pravila i mehanizama nastaviti unapređenje procesa jačanja sustava javno-privatnog partnerstva u RH, te nastavno na navedeno, realizacije isplativih i održivih JPP projekata.

1.1.5. Kontinuirano unapređenje kvalitete i učinkovitosti analize i praćenja poslovanja trgovačkih društava u državnom vlasništvu

Ministarstvo financija prati i analizira poslovanje trgovačkih društava u državnom vlasništvu (trgovačkih društva u većinskom državnom vlasništvu i trgovačkih društava od posebnog državnog interesa) te sukladno Odluci Hrvatskog sabora o popisu trgovačkih društava od posebnog državnog interesa (Narodne novine br. 132/09, 56/2010 i 144/2010) izrađuje i podnosi Vladi ili Saboru Republike Hrvatske Izvješće o poslovanju trgovačkih društava od posebnog državnog interesa. Predmetno Izvješće predstavlja analitički materijal koji na jednom mjestu pruža osnovne podatke i obilježja poslovanja za 63 trgovačka društva/grupe koja su proglašena od posebnog državnog interesa (uključuje 21 trgovačko društvo u većinskom državnom vlasništvu) u kojima država ima 8,99%-100% udjela u strukturi vlasništva s ukupno zaposlenih 109.968 djelatnika.

Kontinuirano se unapređuje sustav praćenja i analize poslovanja trgovačkih društava na mjesečnoj i godišnjoj razini uvođenjem standardiziranih obrazaca, rokova dostave podataka i strukture izvješća. Unapređenje na području godišnjih izvješća o poslovanju trgovačkih društava odnosi se i na proširenje obuhvata broja trgovačkih društava, iskazivanje podataka o strukturi vlasništva, podataka o raspodjeli ostvarene dobiti/pokriću gubitka, uplatama u državni proračun po osnovi ostvarene dobiti temeljem udjela države u strukturi vlasništva. U pogledu podizanja razine transparentnosti i dostupnosti podataka široj javnosti, financijska izvješća (RDG i Bilanca) i godišnja izvješća o poslovanju trgovačkih društava od posebnog državnog interesa (koje izrađuje Ministarstvo financija) objavljuju se na web stranici Ministarstva financija.

Nadalje, Ministarstvo financija predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje mjera i aktivnosti u svrhu racionalizacije poslovanja trgovačkih društava i poboljšanja likvidnosti te u konačnici i na ostvarenu dobit trgovačkih društava od posebnog državnog interesa. To potvrđuju podaci o ostvarenim uštedama, smanjenju prosječnog vremena plaćanja obveza prema dobavljačima i prosječnom vremenu naplate potraživanja od kupaca kao i smanjenje iznosa dospjelih obveza prema dobavljačima i dospjelih potraživanja od kupaca, te povećanje ostvarene dobiti. Istovremeno su ostvareni i pozitivni efekti na državni proračun Republike Hrvatske kroz provedbu nove obveze uplate 50% ostvarene dobiti trgovačkih društava od posebnog državnog interesa.

Obzirom da su trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu gospodarski subjekti koji su jedna od glavnih poluga provedbe ekonomske politike i strategije gospodarskog razvitka od posebne je važnosti da se nastavi praćenje i kontrola provedbe mjera i aktivnosti kojima se utječe na poslovanje trgovačkih društava kroz racionalizaciju poslovanja i kretanje likvidnosti. Stoga se u budućem razdoblju planira predlaganje Vladi Republike Hrvatske donošenje novih mjera i aktivnosti kojima bi se dodatno pozitivno utjecalo na daljnje poboljšanje likvidnosti i ostvarene dobiti, a u sljedećem koraku i na poboljšanje efikasnosti poslovanja trgovačkih društava.

1.1.6. Daljnji razvoj makroekonomskih statistika

U narednom razdoblju nastavit će se intenzivan rad na razvitku svih onih statističkih proizvoda iz domene nacionalnih računa koji podižu kvalitetu već dosad proizvedenih, objavljenih i u Eurostat dostavljenih makroekonomskih podataka.

Na svjetskoj razini, a naročito u okviru Europske unije, važnost statistike javnih financija i s njom povezanih statistika te zahtjevi prema njima za kvalitetne i pouzdane podatke posebno su povećani u okolnostima svjetskih ekonomskih poremećaja nastalih u 2008. godini i kasnije. U tom smislu posljednjih su godina Eurostatu, kao statističkom tijelu Europske komisije, izmjenama pravne regulative Europske unije utvrđene bitno veća uloga i ovlasti, uključujući revizorske.

U Ministarstvu financija fiskalna se statistika temelji na međunarodnim metodologijama – metodologiji statistike javnih financija Međunarodnoga monetarnog fonda GFS 2001 i europskoj statističkoj metodologiji ESA 95.

Metodologija GFS 2001 primjenjuje se za statističko izvještavanje već u dugogodišnjem trajanju (odnosno još ranije prethodna metodologija GFS 1986). Zahtjevi metodologije ispunjeni su u znatnoj mjeri iako još ne u potpunosti, što je uvjetovano raspoloživošću izvornih podataka.

Proces uvođenja metodologije ESA 95 u Ministarstvu financija započeo je 2005. godine, u sklopu procesa pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Razvoj se odvija u suradnji s Državnim zavodom za statistiku i Hrvatskom narodnom bankom, u skladu s potpisanim Sporazumom o suradnji na području statistike nacionalnih računa i s njom povezanih statistika, kojim su utvrđene i nadležnosti za određene statistike.

Prema Sporazumu o suradnji, Ministarstvo financija je, uz ostalo, nadležno za izradu nefinancijskih računa opće države zajedno s DZS-om, za izradu Fiskalnog izvješća (propisanog prema europskom Postupku u slučaju prekomjernog deficita – Excessive Deficit Procedure, EDP) uz suradnju DZS-a i HNB-a, za izradu transmisijske tablice tromjesečnog izvješća o dugu prema kriteriju iz Maastrichta itd. a također su utvrđene i njegove obveze u dostavi izvornih podataka za potrebe DZS-a i HNB-a.

U proteklom razdoblju postignuti su značajni rezultati u smislu usvajanja metodologije, usuglašavanja i izrade jedinstvenih klasifikacija, osiguravanja izvora podataka i same izrade statistika. Izrađen je dio nacionalnih računa (u različitoj duljini vremenskih serija) i ispunjen dio obveza dostave preliminarnih transmisijskih tablica

Eurostatu (HNB i DZS), dok Ministarstvo financija od 2006. godine izrađuje i dostavlja Fiskalno izvješće koristeći metodologiju ESA 95 (u 2005. godini također je podneseno ali s podacima po metodologiji GFS 2001). Fiskalno izvješće dosad je temeljeno isključivo na administrativnim podacima raspoloživim u Ministarstvu financija. U pravcu prilagođavanja izvora podataka zahtjevima metodologije ESA 95 poduzeti su tijekom proteklog razdoblja daljnji koraci, kao na primjer izmjene računskog plana za proračune i proračunske korisnike s odgovarajućom razradom podataka te izmjene u postupku izvršavanja proračuna kojima se približava mogućnosti primjene obračunskog načela zahtijevanog metodologijom ESA 95.

Prema zahtjevima metodologije Fiskalnog izvješća, njegov povijesni dio treba biti (uz neke izričito definirane metodološke razlike) utemeljen na podacima nacionalnih računa (nefinancijskih i financijskih) izrađenih po metodologiji ESA. Nadalje, stav je Eurostata da u zemljama članicama Europske unije ulogu nositelja izrade Fiskalnog izvješća trebaju imati statistički zavodi. U tom su smislu ponovljene preporuke predstavnika Eurostata prilikom pretpristupnog EDP dijaloškog posjeta Republici Hrvatskoj 10. i 11. svibnja 2012.

Zbog navedenoga, Sporazum o suradnji podliježe u 2012. godini izmjeni kojom uz ostalo Državni zavod za statistiku ima preuzeti ulogu nositelja izrade Fiskalnog izvješća, pri čemu planski odnosno projekcijski dio toga izvješća izrađuje Ministarstvo financija. Godina 2013. predstavlja prijelaznu godinu u kojoj je zadatak ispuniti zahtjev Eurostata da prvo Fiskalno izvješće nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji (1. listopada 2013.) bude izrađeno od strane Državnog zavoda za statistiku, u potpunoj suglasnosti s metodološkim zahtjevima, te popraćeno metodološkim dokumentom EDP Inventory-jem.

Radi realizacije ovog zadatka i ostalih zahtjeva za daljnja metodološka poboljšanja, u 2013. će se nastaviti suradnja između Ministarstva financija, Državnog zavoda za statistiku i Hrvatske narodne banke. Nastavno na aktivnosti koje se imaju obaviti tijekom 2012. godine, uključujući dovršenje ujednačavanja klasifikacija, te daljnje analize i prilagođavanja raspoloživih administrativnih izvora podataka, u 2013. godini predstoji daljnji intenzivan zajednički rad radi prijenosa informacija i saznanja za izradu Fiskalnog izvješća s Ministarstva financija na Državni zavod za statistiku.

1.1.7. Jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru

U narednom trogodišnjem razdoblju nastavit će se s koordinacijom razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, što uključuje razvoj metodologije i standarda rada u području sustava unutarnjih financijskih kontrola, unaprjeđenje kvalitete izobrazbe unutarnjih revizora i osoba zaduženih za koordinaciju financijskog upravljanja i kontrole te praćenje kvalitete sustava unutarnjih financijskih kontrola.

S obzirom da je Strategija razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru za razdoblje 2009. - 2011. istekla, u idućem razdoblju provodit će se mjere na temelju Akcijskog plana za razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru za razdoblje 2012. - 2013. koji se nadovezuje na dugoročne ciljeve razvoja utvrđene u prethodnoj Strategiji.

Razvoj metodologije i standarda rada u području sustava unutarnjih financijskih kontrola obuhvatit će, između ostaloga, ažuriranje postojećeg Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna te Priručnika za unutarnje revizore, ali i izradu novih smjernica i uputa vezanih uz financijsko upravljanje i kontrole s ciljem da metodologija rada prati aktualni razvoj unutarnjih financijskih kontrola.

Unaprjeđenje kvalitete izobrazbe unutarnjih revizora i osoba zaduženih za koordinaciju financijskog upravljanja i kontrole obuhvatit će izobrazbu unutarnjih revizora koja će im omogućiti obavljanje poslova u skladu s međunarodnim standardima i najboljom praksom, seminare i radionice za unutarnje revizore u cilju daljnjeg usavršavanja njihovih znanja i vještina te izobrazbu osoba zaduženih za koordinaciju financijskog upravljanja i kontrole, ali i rukovoditelja koji su odgovorni za financijsko upravljanje i kontrole u skladu s donesenim Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola te Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrole.

Provjera kvalitete sustava financijskog upravljanja i kontrola te unutarnje revizije obavljat će se u cilju odgovarajućeg praćenja provedbe preporuka i njihova usklađenja kod proračunskih korisnika, a u svrhu prikupljanja informacija za poboljšanje metodologije i standarda rada. Provjera kvalitete provodit će se analizom planova uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola te strateških i godišnjih planova rada unutarnje revizije te putem Objedinjenog godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih financijskih kontrola za Vladu Republike Hrvatske. Također je predviđeno obavljanje vanjske procjene kvalitete rada unutarnjih revizora od strane Središnje harmonizacijske jedinice.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 1.1. Učinkovito upravljanje javnim financijama

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2013.	Ciljana vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.
1.1.1. Unapređenje proračunskih procesa i sustava za upravljanje financijama proračunskih korisnika	1.1.1.1. Uspostavljena javno pretraživa baza podataka o izvršenim plaćanjima s jedinstvenog računa državnog proračuna	Uspostavom ove baze omogućit će se javno pretraživanje podataka o izvršenim plaćanjima s jedinstvenog računa državnog proračuna	Broj	0	MFIN	0	0	1
	1.1.1.2. Povećanje broja uključenih tijela u jedinstveni informacijski sustav financijskog upravljanja (FMIS)	Uključivanjem pojedinačnih tijela državne uprave u jedinstveni sustav doprinosi se efikasnijem upravljanju proračunskim sredstvima	Broj	10	MFIN	7	0	0
	1.1.1.3. Definirana metodologija za procjenu vrijednosti državne imovine i njezino evidentiranje	Definiranjem metodologije osigurat će se cjelovita evidencija podataka o državnoj imovini	Broj	0	MFIN	1	0	0
1.1.2. Osiguranje primjene Zakona o fiskalnoj odgovornosti	1.1.2.1. Provjeren formalni sadržaj Izjave o fiskalnoj odgovornosti i Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za sve obveznike sukladno rokovima danim u Uredbi o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila	Ministarstvo financija provjerava formalni sadržaj za 579 jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave i razdjele organizacijske klasifikacije državnog proračuna odgovorne Vladi Republike Hrvatske	%	0	MFIN	100	100	100
	1.1.2.2. Izrađen godišnji i polugodišnji izvještaj o primjeni fiskalnih pravila u skladu sa rokovima danima u Zakonu o fiskalnoj odgovornosti	U 2012. Ministarstvo financija po prvi puta izradit će polugodišnji izvještaj o primjeni fiskalnih pravila za prvih šest mjeseci 2012., a u 2013. i godišnji izvještaj o primjeni fiskalnih pravila za 2012. godinu	%	0	MFIN	100	100	100
	1.1.2.3. Zadovoljena fiskalna pravila određena Zakonom o fiskalnoj odgovornosti	Ukupni rashodi općeg proračuna izraženi udjelom u procijenjenom BDP-u godišnje će se smanjivati za najmanje 1 postotni bod do trenutka kada će primarni fiskalni saldo općeg proračuna u nominalnom iznosu biti jednak nuli ili pozitivan.	Broj	0	MFIN	1	1	1

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2013.	Ciljana vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.
1.1.3. Učinkovito upravljanje Registrom koncesija	1.1.3.1. Kontinuirano provođenje Politike koncesija sukladno Zakonu o koncesijama	Praćenje prihoda državnog proračuna po osnovi nakande za koncesiju i provođenje kontrole naplate naknada za koncesiju, jačanje discipline davatelja koncesija i koncesionara	%	100	MFIN	100	100	100
	1.1.3.2. Nastavak rada Radnog tijela	Provođenje financijskog i inspekciskog nadzora koncesionara, nadzor naplate naknada za koncesiju, upravljanja državnom imovinom	%	100	MFIN	100	100	100
1.1.4. Unaprjeđenje procesa davanja suglasnosti na prijedloge projekata javno-privatnog partnerstva	1.1.4.1. Efikasnija analiza i ocjena fiskalnih učinaka i rizika JPP projekata broj odobrenih projekata	Vodič (standardizirana metodologija) za analizu i ocjenu fiskalnih učinaka i rizika JPP projekata	Broj	1	MFIN	4	4	4
1.1.5. Kontinuirano unaprjeđenje kvalitete i učinkovitosti analize i praćenja poslovanja trgovačkih društava u državnom vlasništvu	1.1.5.1. Izrada Izvještaja o poslovanju trgovačkih društava od posebnog državnog interesa	Izvještaj pruža osnovne podatke i obilježja poslovanja trgovačkih društava od posebnog državnog interesa	Broj	1	MFIN	1	1	1
1.1.6. Daljnji razvoj makroekonomske statistike	1.1.6.1. Opća ocjena Eurostata i Europske komisije o stupnju usklađenosti statistika s metodološkim zahtjevima i drugim zahtjevima Eurostata za kvalitetu i pravovremenost podataka	Opća ocjena kao najčešća vrijednost ili po mogućnosti prosjek ocjena danih od strane Eurostata i Europske komisije na raznim razinama razrade (prilikom podnošenja podataka, izvještavanja o usklađenosti, ekspertnih posjeta, Izvješća o napretku i sl.) da j	stupanj ili opisno	(zasad se ne raspolaže ocjenama za sve sastavnice)	Eurostat i Europska komisija	bez ocjena "nije usklađeno" za pojedine sastavnice	bez ocjena "nije usklađeno" za pojedine sastavnice	bez ocjena "nije usklađeno" za pojedine sastavnice

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2013.	Ciljana vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.
1.1.7. Jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru	1.1.7.1. Broj održanih seminara i radionica za unutarnje revizore i osobe zadužene za koordinaciju financijskog upravljanja i kontrola	Izobrazba će unutarnjim revizorima omogućiti obavljanje poslova u skladu s međunarodnim standardima i najboljom praksom. Seminari i radionice će osobama uključenim u financijsko upravljanje i kontrole omogućiti bolju praktičnu implementaciju sustava unutar svoje institucije sukladno novom Priručniku za financijsko upravljanje i kontrole	Broj	5	SHJ	5	5	5
	1.1.7.2. Izrađeno Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih financijskih kontrola za Vladu RH	Putem Objedinjenog godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih financijskih kontrola izvijestit će se Vlada RH o stanju u razvoju ovog sustava	Broj	1	SHJ	1	1	1
	1.1.7.3. Provođenje vanjske procjene kvalitete rada unutarnjih revizora	Na temelju upitnika za obavljanje vanjske procjene kvalitete rada unutarnje revizije SHJ će istu obaviti kod korisnika proračuna	Broj		SHJ	1	2	2

1.2. Pravedno i učinkovito prikupljanje poreznih prihoda

Stabilnost javnih financija osigurava se, između ostalog, i pravednim i učinkovitim prikupljanjem fiskalnih prihoda. Upravo stoga je potrebno osigurati da obveze plaćanja poreza i drugih javnih davanja poštuju sve pravne i fizičke osobe sukladno zakonima, uz što manji trošak i za obveznike i za državu. Tako prikupljeni prihodi omogućuju financiranje javnih usluga koje država pruža svojim građanima i subjektima u gospodarstvu.

Temeljni cilj poreznog postupka je ispunjavanje porezne obveze. Kako bi se povećala efikasnost prikupljanja fiskalnih prihoda potrebno je kontinuirano unapređivati sustav kako bi porezni obveznici lakše ostvarivali svoja prava i ispunjavali svoje obveze. Porezni obveznici će pružati manji otpor plaćanju poreza ako lako mogu razumjeti što se od njih zahtjeva te ako su pojedini obrasci koje su dužni ispuniti jednostavni i dobro pojašnjeni. Stoga će u narednom trogodišnjem razdoblju Porezna uprava i dalje raditi na pojednostavljenju poreznih postupaka i to prvenstveno onih koje koristi veliki broj poreznih obveznika.

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

1.2.1. Unaprjeđenje usluga poreznim obveznicima

Elektroničke usluge Porezne uprave - ePorezna namijenjene su svim poreznim obveznicima u Republici Hrvatskoj. Elektroničke usluge omogućuju elektroničku komunikaciju s obveznicima korištenjem Interneta kao komunikacijske infrastrukture. U sklopu elektroničkih usluga odvija se sigurna razmjena elektroničkih dokumenata između poreznog obveznika i Porezne uprave. Prednosti upotrebe elektroničkih usluga su višestruke: ušteda vremena (nema potrebe fizičkog odlaska u ispostave), mogućnost komunikacije sa Poreznom upravom (24 sata dnevno, 365 dana godišnje), transparentno poslovanje s tijelima državne uprave te mogućnost korištenja posrednika i za elektroničko poslovanje.

U sklopu elektroničkih usluga Porezne uprave - ePorezna trenutno su dostupne sljedeće elektroničke usluge:

- PKK (porezno knjigovodstvena kartica koja omogućuje uvid u Poreznu knjigovodstvenu karticu poreznog obveznika),
- Obrazac PDV (podnošenje mjesečnog ili tromjesečnog PDV obrasca),
- Obrazac PDV-K (podnošenje obrasca PDV-K – konačni obračun PDV),
- Obrazac PD (podnošenje obrasca PD – porez na dobit),
- Obrazac SR (podnošenje obrasca SR – obračun spomeničke rente),
- Obrazac TZ (podnošenje obrasca TZ - obračun turističke zajednice),
- Obrazac ID (podnošenje ID obrasca),
- Obrazac IDD (podnošenje IDD obrasca).

U narednom razdoblju proširit će se internetske usluge što uključuje:

- Uspostavu sustava ePPPO (dostava podatka o porezno priznatima premijama osiguranja, servis za poslodavce i osiguravatelj),
- Uspostavu sustava eID-1 (prihvata podatka iz ID-1 obrasca putem interneta)
- Uspostavu sustava eIP (prihvata podataka iz IP obrasca putem interneta)

Kako bi se olakšalo, pojednostavilo i ubrzalo ispunjavanje obveza poreznih obveznika internet stranica Porezne uprave će se redizajnirati čime će se omogućiti jednostavan i brz pristup svim potrebnim podacima. Mrežna infrastruktura Porezne uprave podignuta je na vrlo visoku razinu što će omogućiti daljnje unaprjeđenje usluga poreznim obveznicima.

U narednom razdoblju unaprijedit će se Kontakt centar tako da će porezni obveznik moći ostvariti kontakt sa savjetnicima za pojedinu vrstu poreza. Uz jačanje internet usluga nastavit će se i s pružanjem informacija poreznim obveznicima u pisanom obliku i u obliku brošura koje će se besplatno dijeliti u prostorijama Porezne uprave i na drugi prikladan način.

1.2.2. Pojednostavljenje postupka oporezivanja

Temeljni cilj poreznog postupka je izvršenje porezne obveze i što je postupak oporezivanja jednostavniji to su veći izgledi da će ostvariti svoju svrhu. Porezna uprava će u narednom razdoblju raditi na pojednostavljenju poreznih postupaka i to ponajprije onih koji se odnose na veliki broj poreznih obveznika.

U provedbi reforme državne uprave, a time i modernizacije Porezne uprave naglasak je stavljen na informatizaciju državne uprave u cijelosti, koja bi rezultirala stvaranjem mrežne državne uprave. Kroz umreženu državnu upravu informacije potrebne za pravovremenu provedbu upravnih, poreznih i kaznenih postupaka, razmjenjivale bi se postavljenim informatičkim kanalima. Glavnu zapreku informatizaciji državne uprave predstavljalo je nepostojanje jedinstvenog identifikatora za upis osoba u službene evidencije. U tom dijelu kao odgovor rješavanju uočenog problema zaživjela je ideja OIB-a kao jedinstvenog identifikatora za upis osoba u službene evidencije.

Normativne pripreme izvršene su tijekom 2008. godine, dok je 2009. godinu obilježila dodjela OIB-a svim obveznicima broja te upis OIB-a u sve službene evidencije o osobama i o imovini. Kroz stvorene preduvjete jedinstvenog upisa svih osoba putem OIB-a, uspostavljen je daljnji sustav umrežavanja. Umrežavanjem podataka olakšani su postupci koje građani vode pred tijelima javne vlasti s obzirom da se podaci potrebni za ostvarivanje prava razmjenjuju informatičkim putem. Nadalje umrežavanjem podataka omogućeno je praćenje vrijednosti imovine i ostvarenih primitaka radi praćenja prijavljivanja stvarno ostvarenih primitaka čime OIB i umrežena uprava postaju najznačajniji instrument u borbi protiv korupcije te uspostavi pravednog poreznog sustava.

Kroz stvaranje umrežene uprave na temelju informatičke razmjene podataka stvoren je sustav objava signala o nabavkama imovine koju ne prate prikazani ostvareni primici. Na temelju tako dobivenih signala odabiru se porezni obveznici kod kojih je potrebno provesti porezni postupak uključujući i postupak poreznog nadzora radi procjene realno ostvarenih primitaka, a time i iskazivanja prave porezne osnovice. Navedeni postupci osiguravaju provedbu načela pravednosti u postupku oporezivanja.

Postupcima određivanja i dodjeljivanja OIB-a te vođenjem Evidencije o OIB-u u Poreznoj upravi stvorena je baza podataka o osobnim identifikacijskim brojevima koja

se putem informatičke razmjene podataka iz različitih službenih evidencija u realnom vremenu ažurira s podacima o osobama.

Automatsko ažuriranje podataka o osobama omogućilo je i znatne pomake u provedbi poreznih postupaka. Bilježenjem nastalih promjena (promjena prezimena, prebivališta, saznanja o nastupu smrti...) omogućeno je pokretanje poreznih postupaka bez potrebe manualnog rada službenika Porezne uprave.

Budući da je OIB prepoznat kao jak instrument koji kroz brzu i pravodobnu razmjenu podataka omogućava sustavnu borbu protiv korupcije, stvara pravedan sustav socijalnih davanja te omogućava praćenje neprijavljenih, a oporezivih transakcija kao alata u borbi protiv sive ekonomije, Porezna uprava će nastaviti sa umrežavanjem podataka kako bi prikupila iste za pravovremeno provođenje poreznih postupaka.

1.2.3. Unapređenje provođenja poreznog nadzora

Izvršenje porezne obveze kao i pravodobno podnošenje ispravnih poreznih prijava temelj je našega sustava samostalnog utvrđivanja porezne obveze. Naš plan preoblikovanja poslovnih procesa usmjeren je k povećanju razine izvršenja poreznih obveza primjenom mjera za otkrivanje područja rizika i načela upravljanja rizicima. Kapacitete kojima raspolažemo u području poreznog nadzora koristit ćemo što je racionalnije moguće, obavljajući nadzor rizičnih poreznih obveznika.

Porezna uprava nastavit će već započete projekte na području poreznog nadzora kojima je cilj:

- ujednačavanje postupanja na razini Porezne uprave
- objektivan odabir poreznih obveznika za nadzor
- bolja učinkovitost poreznog nadzora usmjerenjem resursa na porezne obveznike koji na temelju provedene analize rizika predstavljaju najveći rizik
- uvođenje i primjena računalnih alata za elektronički nadzor
- kvalitetnije praćenje rezultata poreznog nadzora u aplikacijama Informacijskog sustava Porezne uprave.

Uz izgradnju sustava upravljanja rizicima za objektivan odabir poreznih obveznika za nadzor, funkciju poreznog nadzora ćemo osuvremeniti i primjenom odgovarajućeg računalnog alata, odnosno elektroničkim nadzorom. To će ubrzati postupak nadzora i omogućiti znatne uštede, jer ćemo s istim brojem inspektora moći ostvariti bolje financijske rezultate.

Aplikaciju Informacijskog sustava Porezne uprave „Poslovi poreznog nadzora“ poboljšat ćemo radi dobivanja kvalitetnih informacija koje će koristiti rukovodstvu za donošenje poslovnih odluka i inspektorima za povećanje učinkovitosti nadzora.

1.2.4. Učinkovitija naplata poreznih prihoda

Gospodarska kriza koja je pogodila Hrvatsku prouzročila je porast broja poreznih obveznika koji ne podmiruju ili pravovremeno ne podmiruju svoje porezne obveze.

Porezna uprava, sukladno svojoj nadležnosti, provodi ovrhu radi naplate poreza i drugih javnih davanja od poreznog obveznika, primjenjujući odredbe Općeg poreznog zakona, Zakona o upravnom postupku i Ovršnog zakona. Ovrhu, kao oblik prisilne naplate, pokreće Porezna uprava kada sva druga sredstva nisu omogućila naplatu u redovnom postupku.

Povezanošću Porezne uprave s nositeljima imovinskih evidencija omogućit će se dobivanje podataka o imovini upisanoj u nadležne evidencije i to na temelju informatičke razmjene podataka. Imovina koja je ključni pokazatelj realnosti ispunjavanja i prijavljivanja poreznih obveza, prava na socijalna davanja te signal mogućih koruptivnih djela, kroz informatičku razmjenu podataka, putem sustava OIBa, u Poreznoj upravi postaje poznat i dohvatljiv podatak.

Povezivanjem podataka iz različitih baza Porezne uprave omogućiti će se pravovremeno uočavanje rizičnih poreznih obveznika koji imaju namjeru izbjegavati plaćanje poreznih obveza a time i pravovremeno provođenje postupaka prisilne naplate što će omogućiti efikasniju naplatu.

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 1.2. Pravedno i učinkovito prikupljanje poreznih prihoda

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2013.	Ciljana vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.
1.2.1 Unaprijeđenje usluga poreznim obveznicima	1.2.1.1. Povećanje broja dostupnih usluga putem e-servisa Porezne uprave	Povećanjem broja internetskih usluga poreznim obveznicima olakšava, pojednostavljuje i ubrzava izvršenje poreznih obveza	Broj	8	Informacijski sustav Porezne uprave	10	11	12
	1.2.1.2. Povećanje broja podnesenih poreznih prijava putem ePOREZNE	Povećanjem broja obveznih korisnika internetskih usluga osloboditi će se resursi koji vrše unos obrazaca za obavljanje poslova više razine	%	6% (podatak za 2010. godinu)	Informacijski sustav Porezne uprave	40	50	60
1.2.2. Pojednostavljenje postupaka oporezivanja	1.2.2.1. Povećan broj poreznih obveznika koji plaćaju poreze i doprinose na vrijeme i u ispravnim iznosima	Povećanje stope naplate poreza temeljeno na međunarodno priznatoj metodi za procjenu poreznog jaza	%	89 (podatak za 2008. godinu)	Deloitte: Projekt uspostave ključnih pokazatelja uspjeha u okviru RAMP-a	92	93	94
1.2.3. Unaprijeđenje provođenja poreznog nadzora	1.2.3.1. Povećanje novoutvrđenih iznosa poreza u postupku nadzora po inspektoru	Primjenom elektroničkog alata povećati će se učinkovitost inspektora u nadzoru velikih obveznika (eAudit)	kn	3.100.000 (podatak za 2010. godinu)	Informacijski sustav Porezne uprave	-	-	3.500.000
1.2.4. Učinkovitija naplata poreznih prihoda	1.2.4.1. Povećanje naplate u ovršnom postupku	Pravovremeno pokretanje mjera ovršnih postupaka rezultirati će efikasnijom naplatom	%	32 (podatak za 2010. godinu)	Informacijski sustav Porezne uprave	-	-	40

1.3. Zaštita i sigurnost tržišta i društva kao i financijskih interesa u području carina, posebnih poreza i trošarina te olakšavanje trgovine

Carinska uprava svojim djelovanjem pridonosi sigurnosti prekograničnog prometa roba i općenito globalnog lanca nabave. Također, svojim djelovanjem pridonosi i društveno-gospodarskom razvitku kroz naplatu javnih davanja te olakšavanje trgovine.

Pri tome je općenito potrebno uzeti u obzir da su gospodarstvo i međunarodni trgovinski odnosi osnova društveno-gospodarskog blagostanja, ali i da su sami gospodarski subjekti te carinsko područje i njegovo stanovništvo u uvjetima globalizacije i liberalizacije postali izloženi različitim prijetnjama.

Carinska uprava se prilagođava ovim i na globalnoj razini promijenjenim okolnostima svoga djelovanja što zahtjeva i modifikaciju strateškog poimanja uloge carinske službe. Tako djelovanje Carinske uprave na razini strateško-načelnih opredjeljenja mora polaziti od imperativa uspostave sigurnosnih standarda, koji će imati za posljedicu nesmetano kretanje dobara sigurnim međunarodnim lancima nabave, te pri tome ravnoteže između potrebe provedbe učinkovitih carinskih kontrola, s jedne strane, i potrebe olakšavanja pouzdanim gospodarskim subjektima zakonite (legalne) trgovine i općenito, ukupnog carinskog poslovanja, s druge strane.

Carinska uprava preuzima sve značajniju i aktivniju ulogu u olakšavanju trgovine i stvaranju okruženja partnerskih odnosa s gospodarskim subjektima, a gospodarski subjekti uključeni u carinsko poslovanje opravdano očekuju stvaranje učinkovitih i ekonomičnih carinskih postupaka i pojednostavljenje carinskih formalnosti, odnosno pružanje brze i kvalitetne javne usluge kroz svrhovito i učinkovito carinsko postupanje.

Navedeno zahtjeva temeljitu promjenu pristupa u shvaćanju carinskog postupanja u kojem pouzdani gospodarski subjekti postaju partneri carinskoj službi u ostvarenju njenih zakonskih zadaća, a djelotvorno postupanje carinske službe u kontroli kretanja roba i provedbi sigurnosnih mjera ne predstavlja prepreku odvijanju legitimne trgovine.

Stoga je provedbu carinskog postupanja potrebno prilagoditi potrebama promicanja i ostvarivanja gospodarskog razvoja kroz olakšavanje trgovine i pojednostavljenje carinskih procedura i formalnosti te stvaranje okruženja partnerskih odnosa s pouzdanim gospodarskim subjektima uz istodobno osiguranje provedbe primjerenih i učinkovitih mjera carinskog nadzora.

Načini ostvarivanja postavljenog cilja:

1.3.1. Osiguranje naplate i naplata proračunskih prihoda iz nadležnosti Carinske uprave

Carinska uprava obavlja poslove praćenja naplate prihoda državnog proračuna po osnovi carine, posebnih poreza, trošarina, poreza na dodanu vrijednost i drugih propisanih javnih davanja koja su joj stavljena u nadležnost.

Uz navedene poslove, Carinska uprava provodi i poslove naknadne provjere kod obveznika carinskih, trošarinskih, poreznih i drugih davanja na carinskom području Republike Hrvatske što podrazumijeva kontrolu ispravnosti poslovnih knjiga, financijskih izvještaja, poslovne dokumentacije, utvrđivanje iznosa netočno obračunatih ili neplaćenih davanja i pripadajućih kamata, te utvrđivanje bilo kojih drugih vrsta nepravilnosti. Cilj naknadnih provjera je osigurati postupanje sukladno carinskim, poreznim i drugim propisima od strane sudionika u postupcima koji su predmet carinske kontrole, a u svrhu jačanja porezne discipline te radi ostvarivanja odgovarajućeg priljeva sredstava u državni proračun.

Razvojem i primjenom sustava za upravljanje rizicima utemeljenog na zajednički definiranim kriterijima rizika te povezivanjem s ostalim podsustavima informacijskog sustava Carinske uprave poboljšat će se funkcionalnost i unaprijediti učinkovitost prikupljanja carinskih prihoda.

Razvojem sustava selektivnosti i ciljanog otkrivanja prijevara te povećanjem broja kriterija za izradu profila, prikupljanjem dodatnih informacija olakšati će se odabir roba, prijevoznih i prijenosnih sredstava kao i sudionika u carinskom postupku za pregled ili provjeru.

Izgradnjom aplikativnog modula A i B računa unutar postojećeg informacijskog računovodstvenog sustava omogućuje se evidencija i sustav izvješćivanja o stanju naplaćenih (A račun) i nenaplaćenih (B račun) potraživanja s osnova carine u određenom vremenskom razdoblju ili na određeni datum. Tradicionalna vlastita sredstva EU moraju se obračunavati i evidentirati na A i B računu s ciljem osiguravanja točnog izračuna, prikupljanja, plaćanja i kontrole potraživanja s osnova carine. Račun A je mjesečni izvještaj u koji se unose plaćeni iznosi, neplaćeni, ali osigurani i neosporavani iznosi, kao i plaćeni, ali osporavani iznosi. Račun B je kvartalni izvještaj u koji se unose neplaćeni iznosi, kao i iznosi koji su osigurani i osporavani. Iznosi utvrđeni na računu B su iznosi nakon provedenih naknadnih provjera, a knjiženi su na temelju odluka o naknadnim naplatama.

Uspostava A i B računa osigurava pravilne postupke utvrđivanja, obračuna i naplate prihoda po osnovi carine, pravilno knjiženje istih, postupke stavljanja prikupljenih prihoda po osnovi carine na raspolaganje proračunu Europske unije, kao i učinkovitu kontrolu i praćenje svih relevantnih postupaka u vezi s utvrđivanjem, obračunom i naplatom prihoda po osnovi carine. Isto tako omogućuje sustavno izvješćivanje o slučajevima otkrivenih prijevara i nepravilnosti (OWNERS), kao i o slučajevima u kojima je izvršen otpis prihoda po osnovu carine (WOMIS).

1.3.2. Zaštita tržišta i društva kroz razvoj učinkovitog carinskog nadzora na cijelom carinskom području, kao i olakšavanje trgovine i stvaranje partnerstava s gospodarskim subjektima

Sustav zaštite i sigurnosti tržišta i društva uključuje suzbijanje krijumčarenja roba i ljudi, sprječavanje carinskih i trošarinskih prijevara, kao i prijevara vezanih uz posebne poreze, te obavljanje nadzora i kontrole uvoza, izvoza i provoza robe za koje su propisane posebne mjere u svrhu zaštite sigurnosti, zdravlja i života ljudi, životinja i bilja, kulturne baštine, nacionalnog blaga, intelektualnog vlasništva te drugih pravom zaštićenih vrijednosti.

Radi ostvarenja navedenog unaprijediti će se nivo carinskih provjera u cilju njihovog usklađivanja s razinom i standardima carinskih provjera koje provode carinske službe zemalja članica Europske unije, i to provedbom redovnih i izvanrednih mjera nadzora i kontrole prekograničnog prometa te mjera koje se poduzimaju na cjelokupnom carinskom području Republike Hrvatske, uz stalno unaprjeđivanje sustava analize rizika, kao i provedbom ciljanih nacionalnih i međunarodnih operativnih akcija iz ovog područja, uz kontinuiranu edukaciju i usavršavanje carinskih službenika.

Postojeći modeli olakšavanje trgovine i suradnje s gospodarskim subjektima uključuje primjenu sustava odobravanja raznovrsnih povlaštenja u carinskom postupku, odnosno pojednostavljenja prilikom provedbe formalnosti u carinskim postupcima i postupanjima. Navedeno ima za posljedicu ubrzanje i pojednostavljenje obavljanja carinskih formalnosti na graničnim prijelazima i unutarnjim robnim carinskim ispostavama, te smanjenje troškova poslovanja gospodarskih subjekata i jačanja njihove konkurentne sposobnosti.

Cjeloviti carinski sustav kojim se olakšava trgovina i jačanje suradnja s gospodarskim subjektima kroz prilagodbu okruženja i uvjeta carinskog postupanja potrebama gospodarstva, međutim, moguće je ostvariti kroz sinergijski učinak koji proizlazi iz stvaranja okvira za provedbu učinkovite analize rizika te kroz istodobno osiguranje uvjeta za široku primjenu olakšica pri carinskim kontrolama vezanim za sigurnost te općenito statusa koji omogućava korištenje raznovrsnih pojednostavljenja predviđenih carinskim propisima, odnosno orijentacijom carinske službe pružanju javnih usluga orijentiranih potrebama gospodarstva.

Takav pristup treba rezultirati smanjenjem troškova i vremena potrebnog za provedbu carinskih formalnosti za gospodarstvenike, te povećanjem sigurnosti lanca nabave uz stvaranje odnosa partnerstava između carine i gospodarstvenika kroz provedbu transparentnih i učinkovitih postupaka.

Jednako tako, potrebno je promicati široku primjenu sustava pojednostavljenja carinskih postupaka i procedura te gospodarskim subjektima osigurati lako dostupan, jedinstven i suvremen uvid u pravni i provedbeni okvir carinskog postupanja, koji mora biti sadržajno sveobuhvatan i jasan, te tako gospodarskim subjektima stvoriti jasno, uređeno i sigurno okruženje carinskog poslovanja.

1.3.3. Prilagodba carinskom i trošarinskom sustavu Europske unije, unapređenje sustava oporezivanja posebnim porezima

Pristupanjem u punopravno članstvo Europske unije, Republika Hrvatska istovremeno postaje i dio carinske unije odnosno jedinstvenoga carinskog područja, što uz ostalo ima za posljedicu izravnu primjenu cjelokupnog carinskog zakonodavstva Europske unije.

S ciljem stvaranja veće učinkovitosti u provedbi carinskih procedura, na način da se stvore uvjeti za pravilnu, ujednačenu i usklađenu primjenu propisa Europske unije i nacionalnog carinskog zakonodavstva, uz provedbene propise, nužno je i donošenje širokog spektra usmjeravajućih akata (naputaka, uputa, mišljenja i dr.) koji će na jasan i transparentan način sadržavati tumačenja i pravila za postupanje u svim područjima carinskog poslovanja.

Ujedno je nužno uspostaviti i razviti i niz specifičnih instituta i sustava kompatibilnih odgovarajućim EU sustavima, i to uz ostalo, osobito podrazumijeva pripremu, uspostavu i primjenu Zajedničke carinske tarife, posebnih mjera agrarne, gospodarske i trgovinske politike Europske unije, uključujući uspostavu učinkovitog sustava izvoznih kontrola, zatim sustava za integrirano upravljanje carinskom tarifom, te povlaštenog i nepovlaštenog podrijetla roba sukladno pravnoj stečevini Europske unije.

Uzimajući, nadalje u obzir integraciju u Europsku uniju te nove uloge i odgovornosti carinske službe, prilagodba organizacijske strukture uvjetima rada u Europskoj uniji biti će jedna od aktivnosti koje je potrebno provesti. Pristupanje Europskoj uniji, istovremeno za carinsku službu znači preuzimanje obveze jačanja sigurnosne uloge zaštite vanjskih granica i zajedničkog teritorija Europske unije. U tom se smislu nameće obveza jačanja administrativnih kapaciteta usmjerenih na carinski nadzor buduće vanjske granice Europske unije na način preraspodjele službenika sa sadašnjih graničnih prijelaza s Europskom unijom na buduću vanjsku granicu Europske unije, kao i dodatne i pojačane izobrazbe carinskih službenika.

U svrhu prilagodbe zakonodavstvu i praksi Europske unije, radi uspostave suvremenog trošarinskog sustava kompatibilnog svim odrednicama Europske unije, provesti će se daljnje usklađivanje trošarinskog zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije što podrazumijeva potpunu implementaciju odnosno provedbu obveza preuzetih u Poglavlju 16. Oporezivanje, kao i osiguranje pravnog temelja za elektroničko praćenje i kontrolu kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine između država članica Europske unije.

U odnosu na neharmonizirane trošarine (posebne poreze) koje uključuju oporezivanje proizvoda koji ne pripadaju pravnoj stečevini Europske unije (bezalkoholna pića, kava, luksuzni proizvodi, osobni automobili, motocikli, plovila i zrakoplovi), a čiju primjenu na nacionalnom nivou omogućavaju odredbe Direktive Vijeća 2008/118 EZ o općem sustavu trošarina, izvršit će se potrebne prilagodbe nacionalnih zakona koji reguliraju oporezivanje navedenih proizvoda kako bi se stvorili potrebni preduvjeti za funkcioniranje na zajedničkom tržištu Europske unije.

1.3.4. Uspostava e-poslovanja

Poslovni procesi Carinske uprave vezani za provedbu carinskih postupaka i postupanja, obračuna i naplate carinskog i trošarinskog duga, te obračuna i naplate posebnih poreza, osiguranje carinskog nadzora nad robom u carinskom području Republike Hrvatske, upravljanje sustavom garancija, evidencije proizašle iz carinskog poslovanja su informatizirani i provode se putem integriranog centraliziranog ICT sustava u realnom vremenu.

Uzimajući u obzir obveze Carinske uprave vezane za članstvo Republike Hrvatske u Europsku uniju i carinsku uniju, uspostava e-carine (carine bez papira) nedjeljivo je povezana s uspostavom sigurnih i integriranih IT sustava koji osiguravaju interoperabilnost i interkonektivnost. Uspostavljeni IT sustavi trebaju omogućiti povećanje učinkovitosti carinskih kontrola i osiguranje nesmetanog tijeka podataka, čime bi se omogućilo učinkovitije i brže carinjenje, smanjilo administriranje, pridonijelo borbi protiv prijevара, organiziranog kriminala i terorizma, korupciji, zaštiti

fiskalnih interesa, prava intelektualnog vlasništva, zaštiti zdravlja i okoliša, većoj sigurnosti robe i međunarodne trgovine, uz istovremeno pojednostavljenje carinskih procedura te smanjenje troškova za carinu i gospodarstvenike.

Isto će se postići razvojem IT sustava interkonektivnosti kako bi osiguralo uvođenje u primjenu svih relevantnih sustava (NCTS¹, ECS², ITMS³, EORI⁴, AEO⁵, ICS⁶, CS/RD⁷, CS/MIS⁸, EMCS⁹ i ostali) i stvorila mogućnost razmjenjivanja informacija s Europskom unijom i drugim državama članicama od dana pristupanja, zatim izgradnjom odgovarajuće infrastrukture informacijsko-komunikacijske tehnologije (ICT) te uspostavom odgovarajuće razine informacijske sigurnosti.

¹ Novi kompjuterizirani provozni postupak

² Sustav kontrole izvoza

³ Sustav upravljanja integriranom tarifom

⁴ Sustav registriranja gospodarskih subjekata

⁵ Ovlašteni gospodarski subjekti

⁶ Sustav kontrole uvoza

⁷ Centralni servisi/referentni podaci

⁸ Centralni servisi/upravljanje informacijskim sustavom

⁹ Sustav kontrole kretanja trošarinske robe

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 1.3. Zaštita i sigurnost tržišta i društva kao i financijskih interesa u području carina i trošarina te olakšavanje trgovine

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2013.	Ciljana vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.
1.3.1. Osiguranje poštivanja plaćanja proračunskih prihoda iz nadležnosti Carinske uprave	1.3.1.1. Broj i vrsta izrađenih profila za sustav upravljanja rizicima	Izrada učinkovitih profila rizika kao podloge za provjere (osoba, prijevoznih sredstava, robe i tvrtke)	Broj	150	MF CU	250	300	350
	1.3.1.2. Broj provedenih naknadnih provjera (nakon postupka carinjenja robe)	Povećanjem broja naknadnih kontrola osigurat će se zakonito postupanje sudionika u carinskim postupcima, smanjenje carinskih formalnosti i troškova postupka te rast prihoda proračuna	Broj	1.500	MF CU	1.800	1.900	2.000
	1.3.1.3. Iznos naknadno obračunatog carinskog duga	Povećanjem iznosa naknadno obračunatog carinskog duga osigurat će se ostvarivanje planiranih prihoda	HRK	30.000.000	MF CU	40.000.000	42.000.000	45.000.000
1.3.2. Zaštita tržišta i društva kroz razvoj učinkovitog carinskog nadzora na cijelom carinskom području, kao i olakšavanje trgovine i stvaranje par-tnerstava s gospodarskim subjektima	1.3.2.1. Broj odobrenih povlaštenih statusa	Povlašteni statusi podrazumijevaju statute ovlaštenog pošiljatelja i primatelja, odobrenja za pojednostavljene postupke deklariranja robe na temelju trgovačkih isprava i knjigovodstvenih zapisa te status ovlaštenog izvoznika za podrijetlo	Broj	1.000	MF CU	1.070	1.100	1.120
	1.3.2.2. Broj provedenih ciljanih operativnih aktivnosti na cjelokupnom carinskom teritoriju	Broj provedenih operativnih akcija usmjerenih na suzbijanje krijumčarenja komercijalnih i visokorizičnih roba, te sprječavanje carinskih i trošarinskih prijevара i prijevara vezanih uz posebne poreze	Broj	0	MF CU	60	65	70
	1.3.2.3. Broj donesenih naputaka i uputa za postupanje	Naputcima i uputama stvara se jasno, uređeno i sigurno okruženje carinskog poslovanja za gospodarske subjekte	Broj	8	MF CU	11	11	12

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2013.	Ciljana vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.
1.3.3. Prilagodba Carinske uprave uvjetima rada u EU sukladno obvezama koji proizlaze iz procesa pristupanja	1.3.3.1. Uspostavljeni i razvijeni specifični instituti i sustavi kompatibilni odgovarajućim EU sustavima	Priprema, uspostava i primjena Zajedničke carinske tarife; posebnih mjera agrarne, gospodarske i trgovinske politike EU, uključujući uspostavu učinkovitog sustava izvoznih kontrola; sustava za integrirano upravljanje carinskom tarifom, te povlaštenog i nepovlaštenog podrijetla sukladno pravnoj stečevini EU	%	70	MF CU	100	100	100
	1.3.3.2. Pojednostavljene formalnosti u kretanju robe unutar zajedničkog tržišta Europske unije	Izmijenjene i prilagođene odredbe Zakona o posebnim porezima	%	60	MF CU	90	100	100
	1.3.3.3. Trošarinski zakonodavni okvir usklađen sa pravnom stečevinom EU	U trošarinskom zakonodavstvu izmijenjene i prilagođene odredbe implementiranjem preuzetih obveza iz Poglavlja 16. Oporezivanje	%	70	MF CU	90	100	100
1.3.4. Uspostava e-poslovanja	1.3.4.1. Razvijeni IT sustavi interoperabilnosti i interkonektivnost	Razvojem IT sustava interoperabilnosti i interkonektivnosti (NCTS, ECS,ITMS, EORI, AEO, ICS, CS/RD, CS/MIS,EMCS) osigurat će se povezivost IT sustava CU s IT sustavima zemalja članica EU i EK, omogućit provedbu carinskih postupaka i postupanja kroz elektroničko poslovanje, odnosno provedbu postupaka bez papira, te provedba statističkog istraživanja robne razmjene između zemalja članica	%	80	MF CU	100	100	100
	1.3.4.2. Uspostavljena potrebna infrastruktura informacijsko-komunikacijske tehnologije (ICT)	Izgrađeni podsustavi komunikacijske mreže i data centara, korisnička infrastruktura na organizacijskim jedinicama CU, u cilju osiguranja neprekidne dostupnosti usluga ICT sustava (mail, IP telefonija, dokumenti, poslovne aplikacije)	%	70	MF CU	90	95	97
	1.3.4.3. Uspostavljena informacijska sigurnost radi zaštite usluga i podataka ICT sustava	Nadzor i instalacija sigurnosnih nadogradnji instaliranog sistemskog softvera, instalacija i održavanje hardverske i softverske opreme za zaštitu sustava (antivirus, zaštita od neovlaštenog pristupa, nadzor i upravljanje prometom na mreži), upravljanje korisnicima ICT sustava, definiranje i primjena procedura i postupanja pri uporabi ICT sustava	%	70	MF CU	75	80	85

1.4. Jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije

Pretpristupni programi Europske unije namijenjeni su zemljama kandidatkinjama, pa tako i Republici Hrvatskoj, radi pripreme za korištenje Kohezijskog i strukturnih fondova Europske unije. Strukturni instrumenti Kohezijske politike čine okvirno trećinu proračunskih sredstava Europske unije, a obuhvaćaju područja nadležnosti gotovo svih resornih tijela Vlade RH (prometna, okolišna, energetska i druga infrastruktura, poduzetništvo, obrazovanje i zapošljavanje).

Nakon prve generacije decentraliziranih pretpristupnih programa CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD, uveden je novi jedinstveni instrument pretpristupne pomoći - IPA koji je zamijenio dosadašnje programe u financijskoj perspektivi 2007.- 2013. Sredstva IPA-e, kao i prethodnih pretpristupnih programa, namijenjena su financiranju projekata u području jačanja državnih institucija, prekogranične suradnje, regionalnog razvoja koji obuhvaća zaštitu okoliša, transport i regionalnu konkurentnost, upravljanja ljudskim potencijalima te razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Da bi kvalitetno koristila pretpristupne programe, Republika Hrvatska uspostavila je strukturu institucija zaduženih za njihovo upravljanje i provedbu te razvila sustav kontrola i procedura za kvalitetno i učinkovito financijsko upravljanje dodijeljenim sredstvima. Institucije uključene u upravljanje programima CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD odobrenje za rad od Europske komisije dobile su 2006. godine, institucije uključene u upravljanje komponentama IPA-e za jačanje državne uprave, prekograničnu suradnju, regionalni razvoj i upravljanje ljudskim potencijalima odobrenje su dobile 2008. godine, a institucije uključene u upravljanje komponentom za poljoprivredu i ruralni razvoj odobrenje za jedan dio mjera dobile su krajem 2009. godine te početkom 2011. za još dvije mjere. U tijeku je priprema akreditacijskih paketa za preostale dvije mjere za koje se prijenos ovlasti očekuje tijekom 2012. godine.

Također, u tijeku je i proces dobivanja dozvole za rad u sustavu bez prethodnih kontrola Delegacije Europske unije u prve četiri IPA komponente. Nakon što se ispune mjerila za prelazak na potpuno decentralizirani sustav, Republika Hrvatska samostalno će provoditi procedure ugovaranja. Završetak navedenih aktivnosti očekuje se tijekom 2012. godine.

Za provedbu Kohezijskog i strukturnih fondova određen je institucionalni okvir koji obuhvaća institucije koje imaju dozvolu za rad u programu IPA i dio institucija koje ne provode IPA-u, ali se pripremaju za provedbu nakon ulaska u EU. Izrađena je Strategija institucionalnog razvoja i jačanja kapaciteta te strategije organizacijskog razvoja za svaku instituciju predviđenu za rad s budućim EU fondovima. U strategijama organizacijskog razvoja dan je detaljan prikaz sadašnjeg stanja i prijelaza na provedbu budućih EU fondova, uključujući procjenu potrebnih zaposlenika i edukacija temeljene na procjenama rada i poslova koji nas očekuju u budućem razdoblju. Ove strategije bile su jedan od zahtjeva Europske komisije (dalje u tekstu EK) u poglavlju 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata, a Vlada Republike Hrvatske usvojila ih je na sjednici održanoj 3. prosinca 2010. Tijekom 2012. godine planira se provesti procjena usklađenosti sa zahtjevima EK u svim institucijama koje će sudjelovati u provedbi Kohezijskog i

strukturnih fondova. Ministarstvo financija je zajedno s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (ranije Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije) započelo dvogodišnji projekt kojem je cilj jačanje kapaciteta za provedbu i upravljanje sredstvima iz EU fondova, u skladu sa zahtjevima Europske unije te dobivanje pozitivnog mišljenja o usklađenosti institucija Republike Hrvatske nužnog za korištenje Kohezijskog i strukturnih fondova.

Značajan izazov u nadolazećem razdoblju predstavlja zadržavanje i odgovarajuće korištenje postojećeg osposobljenog kadra. Vlada Republike Hrvatske je 17. ožujka 2011. donijela Odluku o aktivnostima koje ministarstva i ostale institucije, uključene u provedbu IPA programa, trebaju poduzeti kako bi dobile dozvolu za rad sustava za upravljanje pretpristupnim programima Europske unije, bez prethodne (ex-ante) kontrole od strane Delegacije Europske unije te dozvolu za rad sustava za provedbu strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj. Jedna od važnijih aktivnosti odnosi se na osiguravanje dovoljnog broja ljudi u svim institucijama jer je to glavni preduvjet za učinkovito financijsko upravljanje.

Dodatni naponi ulažu se u daljnje osposobljavanje i uključivanje novih kadrova vodeći računa o mnogostruko povećanom iznosu financijskih sredstava koji će nam se naći na raspolaganju već nakon pristupanja u 2013. godini te u okviru nove financijske perspektive Europske unije 2014. - 2020.

Kao zemlja članica Republika Hrvatska će kroz Kohezijsku politiku koristiti europske fondove: Europski socijalni fond, Fond za regionalni razvoj i Kohezijski fond. Kroz njih će svi naši strateški prioriteti biti dodatno podržani i vrlo konkretno financijski potpomognuti. Za uloženi jedan euro iz našeg proračuna moguće je dobiti tri eura iz europskog proračuna.

U prvih šest mjeseci članstva - od 1. srpnja 2013. do 31. prosinca 2013. dodijeljeno je 449,4 milijuna eura za europske fondove koji se koriste kroz Kohezijsku politiku.

Uz Kohezijsku politiku, kroz sudjelovanje u zajedničkoj poljoprivrednoj politici, otvaraju se poljoprivredni fondovi: Fond za ruralni razvoj, Ribarski fond te Fond za tržišne mjere (koji uključuje izravna plaćanja i mehanizme regulacije tržišta). Za izravna plaćanja u 2013. godini predviđeno je 93,2 milijuna eura koji će biti dobiveni u 2014. godini za obveze plaćanja poljoprivrednicima prema hektaru obradive površine iz 2013. Za mjere uređenja tržišta predviđeno je u 2013. godini 9 milijuna eura. Fond za ruralni razvoj nastavit će se provoditi u 2013. kroz IPARD te će iznositi 27,7 milijuna eura. U sljedećim godinama od 2014. Fond za ruralni razvoj bit će znatno veći – oko 330 milijuna eura. Za Ribarski fond u 2013. godini predviđeno je 8,7 milijuna eura. Tako je ukupno za poljoprivrednu politiku u 2013. godini predviđeno 138,6 milijuna eura. Kada se ovim iznosima pridodaju sredstva predviđena za Schengen – jačanje vanjskih granica (40 milijuna eura), za jačanje institucija (29 milijuna eura), za razminiranje (2,4 milijuna eura), potpore proračunu za jačanje novčane pozicije (75 milijuna eura), za troškove administracije u Briselu (22 milijuna eura), za sudjelovanje u programima Unije (Sedmi okvirni program za istraživanja, Cjeloživotno obrazovanje, Eresmus Mundus, Trans-europska mreža za energiju i transport, sve zajedno 47,4 milijuna eura) dolazi se do ukupne omotnice od 800 milijuna eura za prvih pola godine članstva.

2014. godina je godina nove financijske perspektive (2014. - 2020.) te nisu definirani točni iznosi, ali se u financijskoj omotnici navodi da će sredstva fondova biti za 2,33 puta veća u odnosu na 2013. godinu, a u 2015. godini 3 puta veća u odnosu na 2013. godinu. Dakle, na razini prve dvije godine članstva predviđeno je oko 2,2 milijarde eura za Kohezijsku politiku. Kada se tome pribroji poljoprivredna politika i sve ostale potpore, dolazi se do iznosa od preko 3 milijarde eura.

Za korištenje europskih fondova pripreme su obavljene u okviru poglavlja 22 Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata, te kroz korištenje pretpristupnih programa pomoći.

S obzirom da je druga polovina 2013. godine sam kraj financijske perspektive 2007. - 2013., priprema svih infrastrukturnih projekata koji će se financirati iz fondova 2013. je pri kraju. Prva aplikacija u području željeznica je već poslana – željeznička pruga Dugo Selo - Križevci (vrijednosti 198 milijuna eura). Ovakvim pristupom osigurat će se brza i potpuna iskorištenost prvih fondova u Republici Hrvatskoj. Istodobno započinju pripreme strateških dokumenata i projekata za novu financijsku perspektivu 2014. - 2020.

Za provedbu svega navedenoga važni su kapaciteti te su stoga razvijeni sveobuhvatni programi edukacije iz područja pripreme projekata, financijskog upravljanja i kontrole te nadgledanja projekata koji su u provedbi, za zaposlenike institucija koje su trenutno uključene u pretpristupne programe EU. Održavanje 13 trening modula iz područja financijskog upravljanja i kontrole sredstava koja se koriste iz fondova Europske unije nastaviti će se i u narednom razdoblju

Sustav upravljanja nepravilnostima koji je uspostavljen za potrebe provedbe pretpristupnih programa i dalje se razvija, osobito u području elektroničkog izvješćivanja Europske komisije i razmjene informacija između tijela uključenih u provedbu EU projekata.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

1.4.1. Dobivanje odobrenja za rad bez prethodne kontrole Delegacije Europske unije u IPA komponentama I-IV

Pretpristupnim programima zasad se upravlja decentralizirano uz prethodnu kontrolu Delegacije Europske unije. Da bi se uspostavio tzv. prošireni decentralizirani sustav upravljanja pretpristupnim programima, odnosno omogućilo samostalno donošenje odluka u procesu ugovaranja bez prethodne kontrole Delegacije Europske unije, potrebno je:

- koordinirati jačanje kontrolnog okruženja u svim institucijama, posebno u dijelu sustava unutarnjih kontrola,
- nadzirati ispunjenje mjerila koja su preduvjet za prelazak na sustav bez prethodne kontrole Delegacije Europske unije,
- nadzirati osiguravanje odgovarajućeg broja zaposlenika u skladu s Odlukom o aktivnostima koje ministarstva i ostale institucije, uključene u provedbu IPA programa, trebaju poduzeti kako bi dobile dozvolu za rad sustava za upravljanje pretpristupnim programima Europske unije, bez prethodne (ex-ante) kontrole od strane Delegacije Europske unije

1.4.2. Učinkovita provedba projekata iz pretpristupnih fondova i uspostava učinkovitog financijskog sustava upravljanja budućim EU fondovima

Da bi provedba projekata iz pretpristupnih programa bila učinkovita, a upravljanje dodijeljenim financijskim sredstvima ekonomično i efikasno, potrebno je:

- pratiti u institucijama zaduženim za provedbu projekata i financijsko upravljanje ispunjavanje akreditacijskih kriterija
- pratiti ispunjavanje potrebnih preduvjeta prije početka procesa javne nabave
- pratiti u provedbenim tijelima poštivanje rokova propisanih financijskim sporazumima u procesu javne nabave, ugovaranja i plaćanja
- pravodobno povlačiti sredstva od Europske komisije vodeći računa o n+3 pravilu,
- provoditi kontrole na licu mjesta u provedbenim tijelima
- osigurati djelovanje sustava upravljanja nepravilnostima,

Učinkovito financijsko upravljanje EU fondovima nakon što RH postane članica Europske unije osigurat će povlačenje i iskorištenje što većeg postotka raspoloživih sredstava. Stoga je potrebno:

- nadograditi postojeći sustav unutarnjih kontrola u tijelima koja će provoditi operativne programe nakon pristupanja RH Europskoj uniji
- pripremiti provedbena tijela za procjenu usklađenosti
- uspostaviti informacijski sustav za praćenje provedbe strukturnih instrumenata,

1.4.3. Sustavna i koordinirana edukacija zaposlenika u području provedbe EU projekata

Kako bi se ojačali kapaciteti za korištenje fondova Europske unije potrebno je:

- nastaviti edukaciju različitih ciljanih skupina u području pripreme projekata, financijskog upravljanja i kontrole te nadgledanja projekata koji su u provedbi u sustavu fondova Europske unije
- osigurati da edukacijom budu obuhvaćena sva područja ključna za uspješno korištenje sredstava Europske unije

Pokazatelji rezultata (output):

Posebni cilj 1.4. Jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2013.	Ciljana vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.
1.4.1. Dobivanje odobrenja za rad bez prethodne kontrole Delegacije Europske unije u IPA komponentama I-IV	1.4.1.1. Nacionalna akreditacija operativnih struktura za rad bez kontrole Delegacije Europske unije	Dodijeljena nacionalna akreditacija neophodna je za traženje dozvole od Europske unije za rad bez kontrole Delegacije Europske unije	Broj	0	MFIN NF	6	n/a	n/a
	1.4.1.2. Prijenos ovlasti od Europske komisije za rad bez kontrole Delegacije Europske unije	Odlukom o prijenosu ovlasti od strane Europske komisije institucije dobivaju dozvolu za rad bez kontrole Delegacije Europske unije	Broj	0	MFIN NF	6	n/a	n/a
	1.4.1.3. Ispunjavanje mjerila za prelazak na sustav bez prethodne kontrole Delegacije EU	Ispunjavanje mjerila iz plana za prelazak na sustav upravljanja bez prethodne kontrole DEU preduvjet je za dobivanje Odluke o prijenosu ovlasti	%	50	MFIN NF	100	n/a	n/a
1.4.2. Učinkovita provedba projekata iz pretrpripunih fondova i uspostava učinkovitog financijskog sustava upravljanja Kohezijskim i strukturnim fondovima	1.4.2.1. Provedene kontrole na terenu u provedbenim tijelima	Provedba kontrola na terenu osigurava pravodobnu informaciju o poštivanju akreditacijskih kriterija i učinkovitom sustavu unutarnjih kontrola	Broj	Broj provedenih kontrola	MFIN NF	10	12	15
	1.4.2.2. Sve relevantne institucije uključene u Informacijski sustav izvješćivanja o nepravilnostima	Informacijski sustav izvješćivanja o nepravilnostima jedan je od preduvjeta za korištenje EU fondova i zaštitu financijskih interesa EU.	%	0	MFIN	80	100	100
	1.4.2.3. Provedena procjena usklađenosti sa zahtjevima EU za provođenje EU fondova	Procjena usklađenosti je preduvjet za korištenje EU fondova nakon pristupanja Europskoj uniji	Broj pozitivnih izvješća o usklađenosti	0	MFIN ARPA	6	6	n/a
1.4.3. Sustavna i koordinirana edukacija zaposlenika u području provedbe EU-projekata	1.4.3.1. Zaposlenici budućeg Tijela za ovjeravanje prošli edukaciju o financijskom upravljanju i kontroli Kohezijskog i strukturnih fondova	Svi zaposlenici u sustavu upravljanja programima Europske unije moraju biti educirani za provođenje EU projekata	Broj	0	MFIN NF	15	20	27
	1.4.3.2. Zaposlenici budućeg Tijela za ovjeravanje i ostalih tijela uključenih u provedbu budućih EU fondova prošli edukaciju za korištenje informacijskog sustava za financijsko upravljanje i praćenje provedbe strukturnih instrumenata	Educiranje zaposlenika koji će koristiti informacijski sustav za financijsko upravljanje i praćenje provedbe Kohezijskog i strukturnih fondova preduvjet je za učinkovito upravljanje EU fondovima	Broj	0	MFIN NF	20	50	100